

گابریل گارسیا مارکیز

دەریاوانە خنکاوەکە

هەولێر ٢٠١٥

رۆمان

وەرگیرانی
شیرزاد هەینی

238

posts

19.2k

followers

7

following

Promote

Edit Profile

پہرہک فہرمی کتابی PDF

Public Figure

لترہ

باشترین و بہ سودترین و پر خوتنہترین کتبہکان

بہ خورایی و بہ شیوہک PDF داگرہ

Ganjyna

لینکی کتبہکان نم لینکہ بکہرہوہ یو داگرتلی کتبہکان

drive.google.com/folderview?id=1gk8e3nSJGJLu36xeLUjwdbjgTSVsIbo_

گابریل گارسيا مارکيز

دهرياوانه خنکاووکه

دورنگيراني
۲۰۱۵

رومان

ودرگيراني
شيرزاد شهيني

گابریل گارسیا مارکیز

دهریاوانه خنکاووکه

رومان

ومرگیرانی
شیرزاد ههینی

له بلاقراومکانی دمرگای چینی

ناوی کتیب: دمریوانه خنکاره که
نووسینی : نارسه کونان دویل
تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
دیزاین : نه محمد سلیمان (میریوان گرافیک)
دوهمین چاپ ۲۰۱۵
چاپ: چاپخانه‌ی شهاب - هه‌ولیر

له به‌ریوه به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان
ژماره‌ی سپاردنی (۲۸۸) ی سالی ۲۰۰۵ ی دراودتی

له بلاو کراوه‌کانی دمرگای چینی
۲۰۱۵ هه‌ولیر

پەيڧىك بۆ چاپى دووهم

له شارۆچكەى بازىيانى كوردستانى باشور له مانگى
ئايارى (١٩٨٢) كرلوه به كوردى، دوو مانگ سەريانى ئىحتيات
بووم، لهوئى له يەكەم مۆلەتى مانگانەدا، ئەو رۆمانەم بۆ
خوێندەوه بردبوو، له رەببەيەكى شىرى نەوى تاريكى ناخۆش
بووم، هەر به يەك رۆژ رۆمانەكەم خوێندەوه، بىرم كرىووه
ئىكەمە كوردى، له سەر تەنكەيەكى شىرم كرىوو مۆز و لەسەر
بەربىك دادەنىشم، له ماوهى بىست و هەشت رۆژ وەرمگىرا و
دووبارەش لەناو دەفتەرى نامەنووسىن نووسىمەوه، ديارە
ئەودەمانە بوارى چاپ وكتات و ئارەزوومان نەبوو، چاپى
بكم، دەستنووسەكە هەرمایەوه تا چوومه سوید، لهوئى
دووبارە له مانگى يونیۆى سالى (٢٠٠٠) له سوید نووسىمەوه،
ئىنجا له دەرفەتێك ئاردم بۆ گوڤارى ئايندەى دەزگای
سەردەم، لهوئى له گوڤارەكە بۆلوكرايهوه، ديارە خوێان
بەباشيان زانیبوو، وەك نامیلکەيەكى بچوك چاپيان كرىبوو،
پاش سالىك ئىنجا زانيم چاپ بووه، هەر زووش هەموو
دانەكانى تەواو بوون و نەما. وا ئىمپۆش دووبارە خوێندمەوه و

نوسیمه وه و هه ندی ورده گۆپانی رینوسیم تیدا کرد و
ناماده م کرده وه بۆ چاپکردن .

رۆمانه که، گۆپانه وه و ریبورتاژکی رۆژنامه گه ریه،
گۆپانه وه یه کی ئازایانه و جورته تی بلاوکردنه وه ی تیدایه، بۆ
روومالکردن و ئاشکراکردنی که شتییه کی سه ریازی بۆ
هه لگرتنی کالای قازانج ... به کورتی رۆمانه که هه ر له
نوسه ره که وره یه ده وه شیتته وه، له که وره نوسه ری کۆلۆمبی
گابریل گارسیا مارکیز.

شیرزاد ههینی

ههولیر

۲۶ ی ئوکتۆبه ری سال ی ۲۰۱۴

چیرۆکی ئەم بەسەرھاتە

لە رۆژی ٢٨ ی فبرایەری ساڵی ١٩٥٥، ھەوڵ و دەنگۆی ھەرگەڕان و ھەوتانی دەریاوانانی پاپۆری کالداسی کۆلۆمبێ بۆلۆبۆو. پاپۆرەکە لە کەندای ئالاباما لە دەریا و ناوچەی موبیل ھەلقەناو و پوشت بۆ قرتاجە، پاش روودانی کارەساتەکە بە دوو سەعات، کالداس گەشتە قرتاجە، پیاوانی پزگارکەر، بە دواى ئەم ھەشت کەسە گومبۆووە کەوتنە گەڕان، سوپای ئەمریکیش لە کەنالی پەنەما ھاوشانیان بوو، کە بۆ جێبەجێکردنی کاری خێرخوازی دەگەڕان، پاش چوار پوژ بە پەسەمی مردن و خنکاندنی ئەم ھەشت کەسە بۆلۆکرایەو. پاش ھەفتەیەک لە باکووری کۆلۆمبیا، لوئیس ئەلیخاندرۆ فیلاسکو دەرکەوت، دە پوژ لەسەر تەختەدارێک خۆی گرتبوو، ئەم ماوەیە، بێ ئاو و نان بەرگەى گرتبوو و نامریت. ئەمەش، گێرپانەوێ بەسەرھاتی خۆیەتی کە بۆ پوژنامەى (ئەل ئەسبکتادور دی بۆگوتا) گێرپابۆو. گێرپانەو و نوسینی ئەم داستانە،

زۆرى نەما بوو سەرى من بخوات و ناودارى و كارەكەمى
لەسەر دابنىم.

كۆلۆمبىيا، لەژىر سايەى دىكتاتورىيەتى سەربازى
ژەنرال گوستانو روخاس بىنىلا بوو، ھەر لەو دەمەدا
بوو، خۆپىشاندانى خويندكارانى پايتەخت، بە چەك و
ئاگر وەلام دەدرايەو، چەند خويندكارىش، كە ژمارەيان
نەكرا بزانریت كۆژدان.

پۆژانى يەك شەممە، كۆشكى ژەنرال، بىزار دەكرا و
ترسى زۆريان لە جەماوەرى تەماشاكەرى زۆرانبازى گا
ھەبوو، ديسان جارىكى تر، تەقەيان لەوانىش كرىو
زۆريان كوشتن. پۆژنامە بەرھەلستكارەكان بەوردى لە
بابەتتەك دەگەرپان، كە پىوى بۆگەنى و كارى بەدكارىيان
دەرخەن، من و گويارمو كانو، سەرۆكى پۆژنامەكە،
ھەروەھاخوسىيە سەلغار، بەرپرسى پەخشەكەى،
ھەرسىكمان پۆژنامەكەمان دەردەكرد. ھەرسىكمان،
تەمەنمان سى سالان بوو.

كە فىلاسكو، سەركەوت و گەيشتە لامان، ئارەزووى
گىرپانەوھى بەسەرھاتەكەى ھەبوو، بەلام! ئىمە چەندى
دەدەينى و ئەو چەندى پارە دەوئیت! كە لە تەخوشخانە
بوو، پاسەوان و دەرياوان و ئاسايشى تايبەت چاودىرييان

دەکرد. پېش ئېمەش، پۇژنامە نووسیك بە جلی دکتوری
لېي چووبوہ ژووری و زوری لیہە لکړاندېوو، چەوری تیدا
نە مابوو. ھەروەھا بۆ کاری ریکلام و پڕوپاگاندە ی
بازرگانیش سوودی لی وەرگیرابوو، فیرە پارەیان
کردبوو.. بۆ نمونە:

*کارگی پیللۆھەکی، زوو خۆی گەیانددبووہ لای و
سوودی لەو قسە یە وەرگرتبوو، گوايە ویستویەتی
پارچە لاستیکیکی پیللۆھەکی بخوات، بەلام! ئەو بۆی
نەکراوہ، کۆمپانیاکە ئەمە ی بە قازانجی خۆی وەرگرتبوو!
*کاتژمێرەکی دەستی، لەو دە پۆژە و لەناو دەریا و
لەناو ئاوا هیچی لینەھاتوہ و کاری کردبووہ و پاش و
پیش نەبووہ و قازانجی زوری پیکەیانددبووہ، بۆ
پەواندنەوہ ی تەنیا ییەکی..!

*لە رادیۆ و تەلەفزیۆندا، کە خەلاتی ستایشی
وەرگرت، وتە یەکی نەتەوہ یی خوینددبووہ .
*وینەکی کرابووہ سەرەتا و کۆلاژی چەندین کۆرانی
و بەرنامە .

*شارژنی جوانیش ماچی پوومەتی کردبوو.
ئەمانە، ھەموویان دەولەمەندیان کردبوو، پووی لە
ھەر دەرگایەکی کردبایە، کۆشی پارەیان داوہتی، بۆ

ئىمەش، بايەخى ئەوتۆى نەمابوو، هيچى تازەى پىنەبوو،
 ئىمەش پارەمان بەو شتانه نەدەدا. لە ھەمووشى گرنگتر
 ئەوہبوو، ئەو لە سنفوریک دەرباز نەدەبوو...؟! ھە
 سەرکەوت، گویارمو کانو توشى منى کرد، منیش وامزانى
 نارنجۆکیكى دانراوہ وا سەیرم کرد، لام ئاسایى بوو،
 پیاویكى بیست سالانە، لە بۆقچىھەكى پارەویست، لە
 هيچى تر و لە پالەوانى نەتەوہیى نەدەچوو! بەلام!
 گىرپانەوہکەى و شىوہى ئاخواتنەکەى سەرنجى پراکیشام،
 وەک ئەوہى، گالتەى بە پالەوانى نەتەوہیىھەکەى دەھات،
 قسەى خوڤ و رەفتار شیرین و گالتەچى بوو،
 دانیشتنەکانمان، بە بیست دانیشتن کۆتایى ھات، ھەر
 جارەى، شەش کاتریمى دەخایاند، بە شروڤەکردن و
 فیلبازى و سورپانەوہ و تام و جۆش و خوڤکردنى
 باسەکە، گىرپانەوہى بەسەرھاتەکەم پى تەواو کرد.

ئەم گىرپانەوہیە بە مۆر و ئارەزووى خوہتەى، بە ناوى
 منەوہ بلۆدەبیئەوہ، بۆیە جیاوازی ھەبوو، لە دەقى
 بەسەرھاتەکە و زانینى لەلای خوینەران، ھەست دەکەم،
 پاستگۆیى و ناسکى پىوہ بوو، ھەرۆھە تەم و درۆ و
 شاراوہیى نەبوو...!

له هه موو پۆژه کاند، که قسه مان کرد، خوشتر و
 به سوودتر پۆژی چواره ممان بوو، که داوام له فیلاسکو
 کرد، چۆنیهتی هه لکردنی گهرده لوه که و ته وژم و
 زیره که ی باس بکات. ! که چی نه و بزیه کی هاتا و وتی:
 دانپیدانانم له راستی نه م بابه ته، سه ره سه ر زیڕ دینی. !
 گهرده لوه لی چی...؟! ته وژمی چی؟! به پیی پاپۆرتی
 که شناسی له کاریبی و له پۆژی کاره ساته که دا، ئاووهه و
 ئاسایی بوو، ئاسۆکه هیمن و بیگهرد بوو، نه ده ریا
 هه لچوبوو، نه شه پۆلی شییت و هاریش هه بوو...!
 مه سه له که نه وه بوو، باره که زۆر قورس بوو و توندیش
 نه به سترابوو، هۆی فه وتاندنی نه م هه شت که سه ش،
 ده که پیته وه بو نه م هۆیه. هه روه ها، باره که ش قاچاخ بوو
 هه لگرتنی قه ده غه بوو، باره که ش له سنووری خۆی
 زۆرتر بوو، بۆیه توانای پزگارکردنی ئیمه ی پی زه حمه ت
 بوو، باره که قاچاخ بوو، شتی وه ک ته له فزیۆن و جلشۆر
 و سه لاجه .. بوون. بارکردن و به ستنه که ی فیلیکی
 سیاسی و ره وشتی بوو.

مه تا پۆژی چواره میش، حکومه ت پیپۆرتاژه که ی به دل
 بوو! به لام که ده روزه ی نه یینییه کان خرا نه سه رپشت،
 زۆر سه غله ت بوو، به لام! ده سته لاتی نه بوو، نه گهر

نوسینه که ی پاده گرت، مه سه له که گهره تر ده بوو، بویه
 ویستی، پال وانه که به پاره چاوپۆش بکات، به لام
 سوودی نه بوو، ئه ویش و ئیمهش سووربوین له سه
 ته واکردنی پۆژانه که، خه لکه کهش، زۆر شه یدای
 به رده وامی نوسینه که بوون، به جوریک بۆ ته وای
 زنجیره بلوکراره که په رۆش بوون، به دواي دانه کۆنه کاندای
 ده گه پان و ئیمهشیان هه راسان کردبوو. نوسینه که،
 دهنگ و هه رایه کی زۆری دروستکرد. بویه حکومهت، هه
 دهسته لاتی ئه وه ی ما، که په یامیکی ره سمی بلوکرده وه،
 که نوسین و قسه کان، هه موو درۆن و قاچاغ بارنه کراوه
 و که مهت ره خه میش نه کراوه له خنکاندنیه هه شت که سه که.
 ئیمهش، بۆ پشت ئه ستووری خۆمان، ناو و ئه دره سی
 سواری بووه کانی کالداسمان په یدا کرد، له وانیش شتی
 زۆرمان دهستکهوت و مارکه و باری جور و چه ندی
 باره که مان پاگه یاند. هه ره شه و چاوسوور کردنه وهش،
 یه ک دیری وشه یه کی فیلاسکۆی نه گۆپی...

له ئه نجامدا ئه و له کاره که ی ده رکرا و پۆژنامه که ی
 ئیمهش داخرا. گهرچی پاش دوو مانگ ره ئیمه که گۆپاو
 که شه که باشتر بوو، به لام من هه ر سه رگه ردان و
 ده ربه ده ر بووم، من وا له پاریس ده ژیم و فیلاسکۆش

دهنگ و ههوالی نه ما! دیاره، پاش ماوهیه ک
پۆژنامه نویسیک له کۆمپانیایه کی هاتوچۆ بینیبووی و
دیداری له گهڵ سازکردبوو، له وینه که ی دیاربوو دهستی
کهردوون شیواندبووی. به لām! هه ر به پālē وان مابۆوه.

پازده سالā تییپه پی و نه م نویسینه ی خۆم
نه خوینده وه، زۆریش په رۆشی بلۆک کردنه وه و چاپکردنی
بووم، به لām! ده زگا کانی په خش، ئیمزای پālē وان ه که یان
له نویسینه که ی من لا گه وره تر و به ترختر بوو، گه رچی،
ئه و به نویسینه که ی من ناودار ببوو، ئه وه ش باوه و
زۆرجار شتی وا پوویداوه، پālē وان ی نووسه ریک له
نووسه ره که زۆرتر باسی ده کریت و نیگا کان له دوا ی ده بن
و بایه خی پیده ده ن، منیش وام لیّه ات و ماندوو بوونی من
و ده ربه ده ریه که م به رچاو ناگیریت...! پālē وان ه که م بووه
خاوه نی نووسین و ئه رکه قورسه که م.

بەشى يەكەم

-۱-

لە رۆژى (۲۲)ى فېررايەر، ئاگاداركرائىنەو ە كە
بگەپپىنەو ە كۆلۆمبىيا . ەشت مانگ بوو لە ئەمىرىكا، لە
شارى موبىل لە ئەلباما "كالداس" مابووينەو .
پاپۆرەكەمان ەندى كارى چاككردنەو ە ئەلكترونى و
زەخىرەى چەك و تەقەمەنى دەويست، لەم ماو ەيەدا،
چاو ەپپى فەرمان و ەوال بووين، ەيچ كارى ترمان
نەبوو، لە پۆژانى پشودانا، ەر دەگەپاين و دەچووينە
سىنەماكان و لە بارى بەندەرەكەش ويسكىمان فر
دەكرد، خۆمان سەرخۆش و خەيال دەكرد و گالتە و
بەزمى خۆشمان دەكرد .

لەم ماو ەيەدا، لەگەل كىژىكى ناوچەكە بوومە ەاوپى،
من كەمى ئىسپانى فېر ببووم، پىكەو ە دەچووينە سىنەما
و فىلمى چاكمان دەبينى، جارجارىش ساردەمەنيمان
دەخواردەو ە قەت دلم نەدەشكاند، بە زمانى ئىنگلىزى
و ئىسپانى لە يەكترى دەگەشتىن . ەموومان دانەيەكى
نوئى فىلمى "گەردەلوولېك لە كايندا"مان بينى . فىلمەكە
لە ژان و ئازارى سواربوو ەكانى پاپۆرېك دەدوا، كە

شەپۆلى شىت توشيان دەبىت، دىمەنەكە، ژانەكان لە
هزر و بىرەوهرىمدا گىربوو و لىبونەوہى زەحمەت بوو.
ژانەكەى ھەژانىكى بەھىزى لە دەرووندا دروستكردبوو...
منى ترساندبوو، چونكە دوو سى پۆڭى تر سوارى
كالداس دەبمەوہ. فىلمەكە وا منى ترساندبوو، پۆڭى
دوايى نەھاتمەدەرى، ھەرگىز من وا لە دەريا و
سواربوونى پاپۆر نەترساوم، ئەم فىلمە جىھانى دەريا و
سواربوونى ئاوى لەپىش چاومدا رەشكرد. ھەموو
ئامۆژگارى و پىنمايى مامۆستاكانم لەلا ببوو بە گالته!

وہنەبى، ئەوہندە پىشبينىم بەھىز بىت و بىرم بو
ئەوہ چووبىت ئىمەش وامان بەسەردى. نەمدەزانى! بەلام
فىلمەكە زۆرى ترساندبووم، ئەوہ دوازە سالە لە دەريا
كار دەكەم، ھىندەى ئەمجارە نەترساوم، ھەرگىز ئەوہندە
دلتەنگ و پەشىو نەبووم.

سەرکەوتمە سەرەوہ و بە دلتەنگىيەوہ پالم دايەوہ،
خەو نەچووە چاوانم، تەماشاي چل كەسەكەى سەر
پاپۆرەكەم دەكرد، ئەوان خەويان لىكەوتبوو، ھەناسەى
قوليان ھەلدەكىشا و پرخەيان دەھات، لە شىرىنى
خەودا بوون، پرخەى ئەفسەرى روكن لويس رۆنجيفۆ لە
ھەموويان بەھىزتر بوو، پاش ھەشت پۆڭى تر، لە جياتى

ئەو دەي بگە پىتەو ئەمىزى ژەكەي، دەپتە تەرمىك و
نقرومى بن دەريا دەپت، بارى پاپۆرەكەمان، ھەمووى
سەلاجە و جەشۇر و كەرەستەي كارەبايى تر و شتى لەم
جۆرە بوون.

بارەكەمان، جىگەي ترس تەبوو. بەلام من ترسابووم،
ھەر دەمويست خۆم بخافلىيم و فىلمەكە لەبىر خۆم
بىەمەو، زەحمەت بوو، پىدەكەنيم و باسى سبەينى و
دواي گەپانەو و گەيشتەو دەكرد، زۆتر سەغلەت
دەبووم. لە بارى بالوكادا، لەگەل ئەفسەرى روكن رامون
ھىدىرا بەيەكەو پىكمان لەچاوى ئەو ھەلدا، بەس
ئەمجارە رزگارمان بى، واز لە كارى دەريا بەينين، تەنيا
ئەمجارە دەستمان لە خىزانەكەمان گىربىتەو،
دورناكەوينەو، تەنيا ئەمجارە بگەمەو قرتاجە،
دورناكەومەو. خۆمان توشى مەترسى دەريا و ناخوشى
ئەم ژيانە ناكەينەو.. بەسە گيانمان لەسەر دەستە.

بە تەمابووين، بەس سەرپىكىك بخۆينەو، بەلام
لەگەل كىژە ھاپىكانمان پىنج شوشەي ويسكىمان
ھەلدا، كىژەكان كە زانيان دەپۆين، بۆمان گريان،
فرمىسكە گەرمەكەيان، زاميان بەسۆتر كردين، لەو ش
زىاتر سۆزى مۇسقاژەنەكە كە مامبۆ و تانگويان دەژنى،

ئاوازەكانيان لە ئاوازی خۆمانی دەکرد و دەبوونە تیر لە
دلی بە زام و سوتاومانی دەدا، ئەو هەفتهیه، پاره‌كان
زۆر بوو، سێ جار پاره‌م وەرگرتبوو، حەزم لە
سەرفکردن بوو، بە شەرابی چاك زۆر خۆم مەست
دەکرد.

زێدە سەرخۆش بووین، لە و کاتانەدا، پیاویکی
ئەمریکی بە ئینگیزی داوای لە کێژە چاو شینەکه‌ی لای
ئێمە کرد، تا سەمای لەگەڵدا بکات. بە شوشە و کورسی
و بە دەست و بە هەرشتی دەستمان گەیشتا دارکاریمان
کرد.

بە چەپلەپێزان و شاییه‌وه، لە (٢٤)ی فبرایەردا،
کالداس لە دەریبەندی موبیل بەپێکەوت و جولایەوه.
گەڕایەوه، بۆ ناوماڵ و منالەكانمان، تا بگەڕێینەوه شار
و کوچه و بازارەكانمان، هەموومان، پاره‌كانمان هەمووی
بە دیاری نایاب و جوان دابوو، سەربازی تۆپچی میگیل
ئۆرتیگا لە هەموومان زۆرتر دیاری کڕیبوو. یەک دۆلاری
بە هیچ شتی نەدابوو، هەمووی بە دیاری نایاب دابوو.
هەر باسی ماله‌وه‌ی لەسەر زاری بوو، پەرۆشی گەڕانەوه
بوو، بە‌لام داخی گرانم، پاش هەفتا سەعات بووه

تەرمىك لەژىر دەريا، بوو خۇراكى ماسى و گيانەوهرى
دەريايى ...

-۲-

پيش ئەوهرى كالداس بەرپىكەوئىت، بانگدەدرىت، ھەر
كەسى بۆ شوئىنى خۆى بچولئىنەو، ئەفسەرەكان،
گەشتنە شوئىنەكانيان، كە روشتىن و دووركەوتىنەو،
رووناكەكانى شارى موبىل كز دەبوون و كەمتر ديار
دەبوون، لەناو تەمەكە گىژ راوہستابووم و بىرم لە ماريہ
چاوشىنەكەشم نەدەكردەو، كەسم لەبىر نەبوو. بىرم
ھەر بۆ لای كەنداوى مەكسىك دەفرى، چونكە لەو
كاتەى سالدە بە سام و بەترسە، جىم مارتىنيز دىگۆ،
تاكە دەستە ئەفسەرى دەريايى بوو كە لەم كارەساتەدا
بەشدار بوو و فەوتە، زەلامىكى ناقولاً و بىدەنگ و
كەمدوو و زۆر بە چاكە ناويان دەھىنا.

سەرۆكى يەكەم خۆلىۆ ئەمادۆر كارابللو، گەنجىكى
بالابەرز و پىك بوو، ئەو دوا كەس بوو، بۆ شوئىنەكەى
خۆى خشى و دواجارىش بوو، كە دىتم.. كەس بەقەد
سەرۆكى مىكانىكى ئەلىاس سابوگول، دلشاد نەبوو،
شەيدای گەپانەو بوو ھەزى دەكرد، زوو گەشتەكەمان

ته‌واو بیټ و بگه‌پټه‌وه، پیاوټکی کورته‌بالا و چوارشانه
 بوو، هر پیډه‌که‌نی و خنده له لیوه‌کانی جیانه‌ده‌بووه،
 ده‌ستی خۆم ده‌سوتیښم، گهر ساتیک دلته‌نگ و بیزار
 بوو بیټ، له ژیانیدا هر دلشاد بووه، له خوشی
 گه‌یشتنه‌وه‌ی به‌ خیزانه‌که‌ی و هر شش مناله‌کانی، له
 خوشیا هله‌ده‌په‌ری، ئه‌وه‌ی خوش‌بوو، هیشتا منالی
 شه‌شه‌می نه‌دی‌بوو. هیډی هیډی پروناکیه‌کانی موبیل
 گوم ده‌بوون، دوینی شه‌و زۆرم خوارد‌بووه، بویه‌سهرم
 ده‌سوپا و گټر بووم، هه‌ستم به‌ تینویتی ده‌کرد.

که ئاوی ده‌ربه‌نده‌که‌مان جیه‌یشت، بانگیان دا بو
 نوستن و بلالوه‌کردن، لويس روڼجیفو لی پرسم، ها..
 گه‌یشتینه‌ کوئ...؟! وه‌لامم دایه‌وه، ئاوی موبیل‌مان
 جیه‌یشت، ئه‌و ده‌ریاوانیکی شاره‌زا بوو، له شوکو
 له‌دایک‌بوو، ره‌گه‌ز و خوینی ئاوټه‌ بوو. ئه‌و ماوه‌یه‌ی
 کالداس له موبیل پاره‌ستابوو، ئه‌و خه‌ریکی خویندنی
 خوی بوو، به‌ نیازی ته‌واو‌کردنی خویندنی توپ‌هاوټی بوو
 له واشنتون، گه‌نجیکی زیره‌ک و لی‌هاتوو بوو، به‌ په‌وانی
 وه‌ک زمانه ئیسپانییه‌که‌ی به‌ ئینگلیزی قسه‌ی ده‌کرد.

هر له‌وئ به‌ ئەندازیاری مه‌ده‌نی وه‌رگیرابوو، کچیکی
 خواست‌بوو، که کاره تایبه‌تییه‌که‌ی کالداس ته‌واو بوو،

ئەویش گەپرایەوێ ناو دەستەکەیی، لەگەڵ مندا بوو
هاوێی و باسی شتی تایبەتی خوشی بوو دەکردم، خەمی
گەرەمی ئەوێ بوو پاش گەشتنیان ژنەکەیی لە ئەمریکاوێ
بێتە گۆلۆمبیا و بە ژیاانی ئێرە پازی بێت...؟! کەوتینە
قسەکردن ... هەندێ ئامۆژگاریم کرد، ئاگای لەخۆی
بێت، لەمێژە بەدەریا سەفەری نەکردبوو، بەلام، ئەو
گالتەیی پێدەهات و بە منی وت:

تۆ ئاگات لەخۆت بێت.. دەریا پرشییتەوێ، من
نارشییمەوێ...! چونکە من دڵنیابووم و حەز دەکەم
قسەکانم بێتەدی و ئامۆژگارییەکانم بەفیڕۆ نەچێت، هەر
دەم نادەمێ بەبیرم دەهێنایەوێ.. ئاگات لەخۆت بێ،
نەپرشییتەوێ...!

بەشى دووهم

-۱-

خەوم لىكەوتبوو، (۲۶)ى فبراير بوو، بە ئاگايان
هينام، كە لە خەو ھەلسام و بينيم كالداس بە ھىمنى
سینگى دەريا دەبرىت و گەشتوينەتە كەنداوى مەكسىك
چوومە سەر پرده كە و تەماشام كرد، ھەر دەريا و
ئاسمانى شىنم لىوھ ديار بوو، بە خۆم دلى خۆم دايەو،
ويستم خۆم ساردكەمەو و ترسەكە لە دلم برەوينمەو.
لەو دەمەدا عەرىفى دەريا ميگىل ئورتىگا، سەرسوپانى
گرتبوو، بىست و چوار سەعات بوو، خۆى پى
پانەگىرابوو، شارەزاش بوو، زۆر لەسەر پىشتى پاپوپان
كارى كردبوو، لەسەر پىشتى پاپوپى گەورەى كۆرى
ئەمىرال بادىلا سەرباز بوو، لە ژيانى ناو پاپوپان و
دەريا چاك راھاتبوو، نازانم ئەمجارە بۆ وای لىھاتبوو،
نيوھ مردوو ببوو، بەرزمان كردهو، ھەلنەدەگىرا، سەرى
بە بەرزى پانەدەگىرا، سەرمان شۆپكردهو تا برشىتەو،
پشانەو بۆ ئەم دەردە باشە ...

ئەگەر بە بىرم بىتەو لە (۲۶)ى فبراير بوو، كە
رامون ھىدىرا پىي پاكەياندم كە كار بەپىكى ناپوات،

دەریای کاریبی ئاسایی نییه . دەبوایه له نیوهی شهردا
له کهنداوی مهکسیکدا به پریبکهوین، من هر له شوینی
خۆمدا پاره ستابووم، بیرم له وه ده کرده وه کهوا له
شهویکی خوش و سامال و ئاسمانیکی پر تهستیره
دهگهینه قرتاجه، به هیواشی کالداس ریگای پیشی دهبری
و به رهو دەریای ئەنتیل دەپۆشت .

دەریاوانی کۆن و زانا، هر دەمی بیهوی یه کسه
دەزانی پاپۆره که له چ رۆخ و هیلیک دایه، منیش زانیم
ئێستا له دەریای کاریبین، تهماشای سه عاته کهم کرد،
بینیم سی دهقیقه له رۆژیکی تازه داین . له پاش نیوهی
شه وه وه پاپۆره که دهههژا، تهگه رنا، به راستی و جوان
دهستنیسانی شوینه کهم ده کرد، له نا کاو له م خه یاله دا
بووم، ئاوام لیهات . . سه ر و دلم تی کچوو و پیشچاوم
تاریک داهات و هیل — نجم هاتی،
یه کسه ر عه ریفه کهم به بیرهاته وه .

له کاتژمیری شهشی بهیانی، کالداس زۆرتر کهوته
ههژان، لويس رۆنجیفۆ، که له سه ر چوارپایه که پالی
دابۆوه وتی:

کۆری چاک، له بهر ئەم له رزان و ههژانه، وهخت نییه
دلت بیه ده ری . . ؟!

ئەو ئەندازىرىكى شارەزا بوو، ئىنجا من دىلەم دايەو و
وتم:

نەخىر...؟!

لە وەلامدا وتى:

راست دەكەيت، كالداس، گورگە، ھىچى لىنايەت، لەم
دەريايەدا و لە كاتى جەنگەكە، پاپۆرىكى نقووم كرد...!
بەراستى قسەكانى لويس ھىمن و ئارامى پى
بەخشىم، دىنايى كردمەو، كە لەسەر ئەم پاپۆرە
كەسى زامدار نايىت و كەسىش ئازارا ناخوات... بەلام!
كە دىمەنى فىلمەكەم بەبىر دەھاتەو سەغلەت دەبووم و
چۆكم دەشكا..

بەدرىژايى ئەم شەو، دەريا توورە و ھەلچوو بوو.
ھەر بىست و چوار سەعاتم ماو بەگەمەو مەنەلەكانم بە
دیداریان شادىم زۆرىش دەمىنمەو و زۆر دوا دەكەوم لە
مارى چاوشىن، من ھەر بۆ خۆم شەيدای نوسىنى نامەم،
ئىنجا بۆ ماری بى...؟! لەگەل لويس، مىگىلمان ھەلگرت،
بەستەزمان بوو، لەوەتى بەرپىكەوتىن زادی نەچۆتە
ھەناوى، سەروسىماي گۆپا بوو، پەنگى نەما بوو!
توانای قسەکردنىشى نەمابوو، ھەر بە يەكجاری فەوتا

بیوو. وای لیّهات، لیی دترسام، بهسته زمانه، بو وای
شپرزه بوو.

کالداس، کهوته سهما، بهرز ده بووه و داده بهزی،
گاڤا بو پیش و گاڤیک بو پاش ده چوو، له سهعات دهی
شهووی روژی (۲۷) ی مانگی فبرایه، شوینه که م ترسی
که یشتی، ئه و پیاوانه ی له سه ر پرده که بوون، دلم بویان
دترسا، له دوا ی نیوه شه و به لو یسم وت:
دلت نه هاته دهره وه...؟!

به لام ئه و هیچ نه گورابوو، به ره قی وه لامی دامه وه:
"پیش ئه وه ی دهریا من بشیوینیت، من ئه و
ده شیوینیم!"

به لام ئه مجاره دهر برینی رسته که م وه ک جاران گهرم
و گور نه بوو. بانگیان کردین، هه موومان بو لای راستی
پاپوره که بچین. که ئه وه م بیست ترسام، به راستی دلم
شیوا.

بو م پوون بووه، که کالداسی زه بلّاح، بو لای چه پ
ده چیت. ترس له لایه ک و هه موو گیانم ته ر ببوو،
سه ر ماشم ببوو، له و کاتانه دا، عه ریف میگیلم
به بیر هاته وه، له و کاته ی که نه یده توانی سه ری
به رزیکاته وه. که چاوانی تیکچوو بوون، که ویستی

هه لسیټ، سهر و سهر که و ته خواری، به چوار دهسته
 بهر زمان کرده وه و له سهر نوینه که ی خویدا درێژمان کرد.
 لئی نزیکبومه وه و ویستم به بزه ی بهینم وتم:
 "ئه مجاره دوا جاره، واز له کاری ده ریا بهینین،
 ته وار...! تو ده لئی چی..."

له کاتر میڤری چواری روژی (٢٨) ی فبرایه ردا، له
 دوا وه ی پا پوره که دا، کۆبۆینه وه، له کۆبۆنه وه که دا، رامون
 هیڤدیرا و سه روکی دووهم گویارمۆ روز، ئاماده بوون.
 ئیمهش شهش کهس بووین. من و هاوڕێکه م ته ماشای
 کۆکه ی خه لووزمان ده کرد. بیرم بو ئه وه چوو، ئه مجاره
 دوا جاره له م پا پوره دا ده سوڕیمه وه، دوا جاره...! پاشان
 .. له کاتر میڤری هه وتی به یانی پاسه وانیک هات و منی
 گوپی، دیسان بیرم له وه کرده وه، که ئیشه که، دوا
 جاره...! هیشتا هیچ پروی نه دابوو، به لام! باهوژه که، به
 ته وژم و به هیز ده بوو، رامون هیڤدیرا له دوایی کال داسدا
 بو لويس روڤجیفو، له بنکه ی رزگاری و فریا که وتن بوو،
 سه ماعه ی له گوئی کرد بوو، میگیل ئورتیگای به سته زمان
 له بهر ژانی سه ری، گینگلی ده خوارد و خوی له په پویه ک
 لوول دابوو، ئه م دیمه تانه، دیمه نی هاوڕێکانم، دوا دیمه ن
 و دوا جاره که به سه لامه تی ده یانبینم، زۆری نه مابوو،

دەرياي گورە و ھار و شیت قوتیان بدات و ھەموویان
بفەوتینیت !

برادەریک چەند پارچە کارتۆنیکی کۆکردەو، تا لە
سەریان بخەویت، ھەندیکیشیان چاویان بریبو، ئاسمانی
شین و جوان، ھیدی ھیدی باھۆزەکە بە تەوژم تر
دەبوو، وای لێھات نوستن و ئارامی لەسەر پشتی
پاپۆرەکە نەما .

-۲-

لویس رۆنجیفۆ، پرسیاری کاتی لێکردم، منیش وەلامم
دایەو، کە سەعات یازدە و نیوی تەواو. ببوو یەک
سەعات، پاپۆرەکەمان ھاوکیشی نەماوو، پاپۆرەکەم زۆر
بە ناپەسەند دەھاتە پیش چاو، زۆری لێ دەترسام. دیسان
بە بلندگۆو ھاواریان کرد.

"ھەمووتان، بۆ لای راستی پاپۆرەکە پابکەن و کەس
لەلای چەپ نەمینیت ."

من و ھیدیرا. ھەر ماینەو و زۆریش بیرم لە عەریف
ئۆرتینگا دەکردەو. ئەو سەرسوڕانی دەریای پیو
نووسابوو، ژانەکە ی زۆر بوو، ویکھاتبوو. لەم خەیاڵدا
بووم کە پاپۆرەکە خوار بوو. ! وەک بیهویت سەروین بیت،

هه ناسه م گيرا! سهرسام، چه په سام. شه پۆلى توند و
 گه وره ی ئاوى دهريا به تورپه یی، خۆى كرده ناو پاپۆره كه،
 به يه كجارى ته پ بووین، وهك نه وهى تازه له ئاوا
 هاتبیتینه ته ده رى، له پیاوى ناو ئاومان ده كرد، هه تا كونی
 گویمان پر ئاو ببوو، راسته گهر بلیم لویس رۆنجیفۆ
 میشكى ناو كه لاله سهریشى پر ئاو ببوو، بۆیه بینیم زۆر
 توورپه ببوو، يه كه م جاره وا به توورپه ییه وه ببینم.

"هه ی نه فرهت لیكراو، هه ی پاپۆرى سه گانی، ده ته ویت
 وه رگه پیت...! ده ته ویت نه گه پیتته وه دۆخى جارانت...".
 له ناكاو، رامون هیڊیرا، هاوارى كرد:

گشت گوریسه گانی كه لوبه ل و زه خیره كان به خیرایى
 بپسینن!

گشت گوریسه كان بقرتینن و كالاكان شوپكه نه وه بۆ ناو
 ئاو! با بارمان سووك بیت!

من يه كه م كهس بووم، به م بریاره م زانى، كاتژمیر ده ی
 ده ویست بۆ دوازه . به كارى پۆكردنى باره كه ده لپین
 "مالینی بار بۆ سووك كردن". بۆیه ده بی چەندین ته له فزیۆن
 و رادیۆ و جلیشۆر و به فركه ر هه بوو، هه موویان فرییده یه
 ناو ده ریا، ده بی ئیمه ش، ده ریاوانه كان، پاشكۆى پاپۆره كه
 چۆل بکهین و روو له بنكه ی پیتشه وه بکهین، نه گه رنا

شەپۆلەکان بە ئاسانی پاپۆرێکی وا سووک و بێ بار
دەفرێتیت!

پاپۆرەکه، بە نەبەزیوی و چوست پێی دەبێ و
شەپۆلەکانیش هاژەیان دەهات، هێدیرا، خۆی لە
چارۆگەیهک لول دا و پالکەوت، ئاوەکەش وازی نەدەهێنا،
ئەمجارە بەتوندی شالۆی هێنا، بەلام، ئەوەمان باشبوو،
چاک خۆمان پێچابۆوه. دەنگی هات، بریاریاندا، گوریسەکان
بێچرێتن و خۆمان بە قایشی رزگاریوون بێستینەوه.

کە شەپۆلەکه، رادەوهستا، بێدەنگییەکی بەسام خۆی
دەنواند و ئاسۆی بەرامبەرمان کپ و بێ خشپە دەبوو،
تەنیا گویم لە چرکە ی کاتژمێرەکەم دەبوو، جارجاریش
نیگام بۆ لويس رۆنجیفۆ دەکرد، کە بە دەستی
بەلندگۆکە ی گرتبوو و بە دەستەکە ی تری قایشی
رزگاریوونی بە دەستەوه بوو.

دە دەقیقە ی تەواو، خۆم بە چرکەچرکی سەعاتەکەمەوه
خافلاند، رامون هێدیرام لێ دیار بوو، وەک بت راوەستابوو،
نەدەجولا. ویستم بزەنم، بەراستی وەک بیرم بۆی دەچیت،
چارەکە سەعاتیک ماوه بۆ دوازدە، تەماشای سەعاتەکەم
کرد، کە جولامەوه، زانیم جەستە و دەستم، هەمووی
کەوتۆتە ناو ئاوەکە، پاپۆرەکه چرکەیهک بە هەواوه

راوه ستاوه، بارهكهش گل دهبيتهوه، بۆ ناو ئاو. ئاو گەيشته
 گەردنم، كهوتمه مهله و نقووم بووم، سهرم دهرهينايهوه،
 ملم دريژ كرد تا نهخنكيم. لويس رۆنجيفۆم لى ديار بوو،
 خۆى گير كردبوو، دهستيشى هەر به بلندگۆكهوه بوو. يەك
 دوو چركه له ناو ئاوهكه مامهوه، زۆرى نه مابوو بخنكيم
 ئەگەر سهرم بهرز نه كردبايهوه، ئەگەر ههواى فينك و
 شيرينى ئاسۆى دهريام ههله نه مژيبايه، ئەوا بيگومان
 دهخنكام. دووباره سهراو بوومهوه. چاوم له سهندوقىكى
 بارهكه مان گيڤا، له گهڵ شهپۆلى تووپه و توند بووم، تهنيا
 بووم...

-۳-

هەر دوو سهرد مهتر له كالداس دوور بووم، كه نقوم
 بوو، كه لييم گوم بوو! سهرهتا خۆم به تهنيا له سهرا
 روى ئاوهكه دهبينى، تهنيا بووم! پاش گافىك. كۆمهله
 سهندوق و ههگبه و دهستهى بهستراو له بارهكه كهوتنه
 سهرا ئاوهكه. به كهلوپهل و كالاكاندا ديار بوو. كهوا،
 پيش گافى، پاپۆرىك ليره نقوم بووه! بيچگه لهو شتانه
 هيجى تر نيشانهى بوونى پاپۆرىك نهبوو له سهرا ئاوهكه.
 دهنگى جيم ئامادۆر كاربللوم هاته گوى، ئەو سهروكى

يه كه م بوو، لاوښكي قوږ و رووخوش بوو، كه نوم بيني.
 يان گوښم له دهنگي بوو، مه زاجم كرايه وه، هه ستم كرد،
 ته نيا نيم، خه لكی تریش هه ن و ماون و هاوړېم هه س.
 دوايي هاواري چهند كه سي تریشم بيست، له دووره وه
 نوزه يان دهات، هه ر نه وهنده بوو گوښم ليږوو. نزیکترین
 ئاوه داني و شار دوو سهد ميل دووره، زور دووره! كه
 بيرم له دووريه كه كرده وه، دلته نگ و بيزار ده بووم،
 به لام پشتم به سه ندوقه كاني سهر ئاوه كه قايم بوو،
 ده هاتنه پيش. دللم خوش بوو. كه ده توانن پاريزگاريم
 بكن، هه تا ده گه نه فريام. دوايي دوو به له مم لي
 به دياركه وت، سه وله كانيان نزیکه ي هفت مه تر ليتيان
 دور بوو.

گهرچي هاوار و نوزه ي هاوړېكانم، ديمه ني كاره ساتي
 جه رگېر و پرسه دار بوو، به لام دهركه وتني دوو به له مه كه،
 له م روژه ره شه دا، بوونه فريشته و فريام، هيوام پهيدا
 كرد! يه كه ميان، ژيړتاو بوو، گوم بوو. كوششم كرد، تا
 نه وه ي دووه ميان نقوم نه بووه به مه له خومي بگه يه نمي،
 هه تا ماندوو نه بووم و تاقه تم هه يه. با بيگه مي. ترسام
 سه ندوقه كه جي بهي لم بو به له مه كه برېوم، نه ویش نقوم
 بي. ده ترسام! له دوايدا بريارم دا بو لاي به له مه كه

بچم، به سئ ده قیقه گه یشتمه لای، هر گه یشتمی و
 نه گه یشتمی، لیتم گوم بوو، له به رچاوان ون بوو! به لام!
 شوینه که یم ده ستنیشان کردبوو، ده مزانی ده یدوزمه وه،
 له ناکاو بوم به رزبووه، له ته نیشتم وهک بوک راوه ستا،
 ده سته جی پریم دایه به له مه که، به سئ باسکه مه له
 توانیم ده ستگیری بکه م، به له میکی سپی و گه وره و چول
 له م کات و له م ته نگزه دا دلته چی ده ویت... خوم هه لدایه
 ناوی و پر به دل و به شادییه وه وتم، ئوخه ی!

سئ براده رم لیده رکه وتن، هاواریان ده کرد، خویمان به
 که لوپه له شپرزه کان گرتبووه، هیشتا قایشی
 رزگار بونیان پیوه مابوو، هر ده مه تریک له من دور
 بوون، به ده ست شه په شه بیان ده کرد، تاقه تی مه له وانیان
 مابوو. منیش به هه موو هیز مه وه که وتمه سه ولدان و
 بویمان چووم، هر چند تاقه تم هه بوو، سه ولّم لیده دا،
 لويس رۆنجیفۆم بینى به هیوا و برپاوه باسکه مه له ی
 ده کرد و به ره و من ده هات، قسه که م به بیر هاته وه، که
 ده یووت:

"من ده ریا ده شیوینم و ده ریا ناتوانی من
 بشیوینی...!"

ھەرسى برادەرەكانم لىۋە نىار بوو، ھەر يەككىيان لە
 قۇلىك بوو، بۇ كاميان بچم! ئەو بىرپارە زەحمەت بوو، بۇ
 كاميان بچم...! پىش چەند ساتىك ھىدىراي پالەولن لە
 تەنىشتەۋە پالى دابۆۋە، ئەدى رۇنجىفۇى ھاورپىم، ئەو لە
 ھەرىۋوكيان باشتىر بوو...! ئەو بە بىرۋاي بەھىزەۋە دەھات..
 بە جەرگىۋو، بە جەرگ ... بۇ لام دەھات، دىارىۋو رەنگە
 بگاتە من، ئەگەر گەشتىبايە لام دەۋوۋىنە ۋو كەس. ھەر
 چەندى پىم كرا، كۆششم كرد، بە لام! بە لەمىكى دىرىۋى ۋو
 مەترى و من ماندو و ترساۋ، زەحمەت بوو بتوانم رۇرتىر
 بەرەۋ لای بىرۇم.. من ماندو و شەپۇلى گەرەى شىت،
 زەحمەتە! بىنىم، ئەۋلارد و كاستىللو و خۇلىۋ ئەماندۇر
 خۇيان بە مىلى يەكتىرى شۇپرىۋو، ھەرسى مەتر لە من
 ۋوور بوون، گەر كەمىكى تر بۇ پىشەۋە ھەنگاۋيان ھەبۋايە،
 ئەۋا ئەمتوانى سەۋلەكەيان بۇ دىرۇ بىكەم و رايانكىشەم، بە لام!
 داخى گرانم ئەۋ شەپۇلەى كالداسى زەبەلاخى گوم كرد. منى
 لە وان ۋوورخستەۋە و ئەۋانى گوم كرد و خنكان! بە لام
 لوىس رۇنجىفۇ بە ھىمنى و ئازايانە ھەر دەھات.. ھەرىۋو
 مەترى مابوۋ بىگاتى، رۇرى نەمابوۋ سەۋلەكەمى بگاتى و

بانگی کردم، دهنگی ئەو دههات، هاواری ئەو دههات، بەلام
 وا دهزانم دهنگی منی نه دهگه یشتی، که وتم و ناتوانم، تو
 وەرە، کۆشش بکه، تو وەرە .. تو وەرەت بهرزه و کهمیکی تر
 وەرە پیشهوه وەرە .. دهی وەرە .. تا سهوله که می پهوانه
 بکه م .. ههتا ئەو خۆی پی شۆر بکاتهوه، بەلام، شه پۆله که،
 ئەمجاره وای شیواند، که شه کهی گۆرا، پینج مه تر
 دوور که وتهوه، هه ر چەندی ویستم خۆمی بکه یه نمی، نه کرا!
 به له مه که گیربوو و نه جولا یه وه . ئەوم لی یار بوو، دوا
 هاواریشم گوی لی بوو، هه ر هاواری ده کرد .

داوای ده کرد، فریای بکه وم . بەلام شه پۆله که و ده ریا
 شیتته که گرمیان کرد، چەندی ته ماشام کرد و چاوه پوان بووم
 و هیوام هه بوو سه ر ئاو بکه ویته وه، که براده ره کانم گوم
 بوون، هیچ شتم له بهرچاوان نه ما، بەلام نه شیوام و چاوه پی
 بووم . بایه کی به هیژ له کراسه کهی به رمی ده دا، بایه که وه ک
 سه گوهر دهنگی ده هات، له و کاتانه دا بیرم له وه کرده وه،
 په نگه کالداس نقووم نه بوویت، په نگه خۆی گرتبیته وه . خو
 ئەگه ر کالداسیش نقووم بوویت، ئەوا براده ره کان، به هۆی
 شه ش به له مه کهی ئاو کالداس و ئەو چەند به له مه بچوکانه ی
 راو و که له کی تاییه تی تر، رزگاریان بووه، بی هیواو ره شبین
 نه بووم، هه ر ته نیا نامینمه وه، زۆر ناخایه نی، هه والیان ده بی،

دهنگيان دهبي، دواييش، دهگه نه فريامان و پهلمان دهگرن ر
رزگارمان دهگه ن، سهعات دوازدهي نيوهړو بوو، تيشكي
گهرمي خوړ خوشيه كي ده به خشي .

-۵-

ئو دهمانه ي هاورپيكانم له نازار و چهرمه سهری و كوشش
بوون بو رزگار بوون، ئه وهنده ي قسه م له گه ل كړدن و پيش
خنكاندن يان هاوريان كړد، ئه وهنده ي له گه ل تقومبونه كانياندا
بووم، چهندي سهوله كه م بو يان رهوانه ده كړد، سهوله كه م
ره پيش ده كړد و لي يان ده چومه پيش و شه پولي شيتي تر
هاتن، ماو هيه كي زور بوو، وامزاني سي سهعات ده بيت، به لام
له راستيدا هه مووي ده ده قيقه بوو ، ئو هه موو ديمه نانه
هاتن و روښتن، وامزاني ماو هيه كي دريژ و زوري نه ماو ه
فرياكه ره كان ده مگه ني و به ده ستي دهرمده هي نين، به لام
دهرچوو، ته نيا ده ده قيقه بوو!

بيرم له وه ده كړده وه ئه گهر ئه وان دواكه وتن، ئه گهر سي
سهعات يان پيچوو، ئه گهر هه ر ئيستا نه هاتن..! هه رگيز به رگه
ناگرم، دلم شق ده بات. ده بي كول بده م، خو م بفه وتينم
چون ده كړي! بي نان و بي ئاو، نه دي گهرماكه، كه له ي
سهرم ته قی! كالوه كه شم له سهر نه ما بوو.. ئه ویشم چوو.

هه ناسه يه کم هه لکيشا و سه رم له ئاوه که هه لهينا، تا که ميک
 فينکم بيته وه و تينو يتيم بشکيت، ئاوه که سوپر بوو،
 که لکی ته وه ی نه بوو قومیکي لی بخومه وه! هه ستم به ژان و
 برينیک له چوکمدا ده کرد و پانتۆله که شم ته پو ته سک بوو،
 بۆيه نه ده کرا و نه ده بوو هه ليکه م و ته ماشای برينه که ی
 چۆکم بکه م. نه مده زانی برينه که م چييه، قول، سه رچيغه يان
 هه ر دامالايه، رهنگه که به ربوومه ته وه ئازاری به رکه وتبی،
 يان، له هه لگيپر وه رگيپری ناو کالدا سا ئازارم خوار دييت،
 هه تا پشوم نه دا و برينه که سارد نه بۆوه، هه ستم پی نه کرد،
 خوينيشی لينه هات، دياره هه ر به ئاوی سوپری ده ریا که
 برژاوه ته وه ..

ده مزانی به چی خۆم بخافلینم، به چی خۆم خه ریک
 بکه م، تا ئه وان دین، تا ده گه نه سه رم، هه ر هيچيان پی
 نه چييت، سی سه عاتی ده وييت .. به لام .. که ميک سه يری
 کاتر ميژه که ی ده ستم کرد، ئه نگوستيله که ی په نه جم
 ده سوراند و شتم به بير خۆم ده هينايه وه، که پار له قرتا جه
 ئه م ئه نگوستيله م چه نگ که وتبوو، ئه دی زنجيره که ی ملم، که
 به سی و پينج بيزۆس له ده ریاوانیکی خۆمانم وه رگرتبوو،
 ئه وانه ش گاڤيکی تری خافلاندم، ده ستم بۆ گيرفانم برد،
 کليلی دۆلا به که م، هاته ده ست، سی بليتی به ريديشم

دۆزیه‌وه، که دوکانداریک له موبیل بۆ یادگار پیشکەشی
کردم، گەر ئیستا شووشەیه‌کم له‌لابوایه، هەر سێ بلیته‌کانم
ده‌هاویشته ناوی و به‌ ئاومدا ده‌دا، ته‌وه‌ش جارێ ده‌ریاوانی
سه‌رگه‌ردان و به‌جیماو ته‌نیا وایانکردووه، منیش وام ده‌کرد!

بهشی چوارهم

-۱-

کاترژمیر چواری پاش نیوه پۆیه و ده‌ریا هێمنه، بێجگه
له‌ رووی ده‌ریا و سنگی ئاسمانی شین هیچی تر به‌دی
نه‌ ده‌کرا، هێلێک، خالێک، روانگه‌یه‌کم نه‌بوو رووی
لێبکه‌م و بۆی بچم، ئه‌وه‌ دوو سه‌عاتی ته‌واوه‌، من
ده‌پۆم، بایه‌کی به‌هێز پالم ده‌دات، ده‌پۆم، نازانم به‌ره‌و
کوینده‌ریم ده‌بات. زۆر خێرا ده‌پۆیشتم، خو ئه‌گه‌ر هه‌موو
هێزم بۆ سه‌ول لێدان به‌کارهێنا بایه‌، ئه‌وه‌نده‌ خێرا
نه‌ ده‌بووم. ده‌مزانی ئاسته‌که‌م راسته‌ و راست ده‌پۆم،
به‌لام! ئه‌وه‌م نه‌ ده‌زانی، بۆ که‌نار ده‌پۆم، یان بۆ قولایی
ده‌ریا. ده‌بی که‌سی هه‌بیته‌ بیرى بۆ ئه‌وه‌ بچیت، یان،
هه‌ست بکات، مرقۆقێک له‌ قولایی ده‌ریایه‌ و ته‌نیا و بێ
ئاراسته‌ ده‌پوات و روانگه‌ی دیار نییه‌...؟!

ئه‌وه‌ دوو سه‌عاته‌، ده‌قه‌ ده‌قه‌، رووداوی کاره‌ساته‌که‌
دێنمه‌ پیش چاوی خۆم، هه‌ر له‌ ساتی وه‌رگه‌رانی
کالداس و خنکاندنێ هاورپێکانم و ته‌نیا بێ خۆم.
"ده‌بی ئه‌و هه‌واله‌ نه‌گه‌یشتبێته‌ قرتاجه‌!"

"ده بئی که ی بئین.. یان که ی و چۆن شوینی
 رووداو ده که و من ده دۆزنه وه؟! " به م ورده خه یالنه، خۆم
 ده خافلاند و دلی خۆم خوشده کرد و هیوام لا گه لال
 ده کرد. سهوله کانم کرده وه و له ته نیشته خۆم دامنان،
 به په رۆشه وه ته ماشای ئاسمانم کرد، چاوه پروانی فرۆکه ی
 رزگار که ر بوم. به لام! لیوه کانم به ئاوی سویر
 ده برژانه وه، سوتانی لیوم خه یالنه که ی ده پچراندیم. دلم
 گیرابوو، هیچم بو نه ده خورا و پیویستم به خواردن
 نه بوو، پیویستم به فرۆکه ی رزگار که ر هه بوو. هه ر ئه و
 نیازهم هه بوو، به و هیوا یه وه ده رپویشتم و وامده زانی چه ند
 برۆم باشتره و رزگار که ری ده رده که ویته. دوگمه کانی
 کراسه که م کرده وه و ئاماده م کرد، هه ر که فرۆکه که
 ده رکه وت، زوو زوو له به ری بکه مه وه و بۆی راوه شیتم، به
 چوار ده وری خۆمدا ده مروانی، له کاتر میتر دووی پاش
 نیوه رۆ دهنگ و گفهی ناسازی بایه که دلته نگي کردبووم،
 له و ساتانه دا هاوار کردنه که ی لويس رۆنجیفۆم به بیر
 خۆمدا ده هیئایه وه، که بانگی ده کردم، بو ئه وه ی رزگاری
 بکه م، یان ده موات:

ئه وان نه خنکاون و وهک من به جینه ماون و ته نیانین،
 هه ر که سه و له ناو مال و منالی خو یه تی، شادمانن و

پېدەكەنن، وا منیش لیږه چاوه‌ړی فرۆكه‌یه‌ك ده‌كه‌م و
بمگاتئ و گوریسه په‌یژه‌یه‌كم بؤ شوږېكاته‌وه و بؤی
سه‌ركه‌وم.

"سه‌یره! كات ده‌ړوات و دره‌نگ داهاټ و نه‌هاتن!"
"حه‌قیانه! تا هه‌موو كۆده‌بنه‌وه و سه‌رژمیری ده‌كه‌ن
و بؤیان ناشكرا ده‌بی، كه‌وا من جی‌ماوم و ته‌وه‌ش
كاترژمیری‌كی ده‌ویټ و خو فرۆكه‌كه‌ش نیو سه‌عاتی
ده‌ویټ هه‌تا هه‌لده‌ستیت و هه‌تا ده‌گاتئ، هه‌ر دین و
زووش دین، به‌لام! ده‌بی من به‌رگه‌ بگرم و سه‌برم
هه‌بیټ..."

"گومانی تیدا نییه‌ له‌ چوار و نیوه‌وه، حازین و
ده‌گه‌نه‌ سه‌ر سه‌رم..."

-۲-

یه‌كه‌م جار ده‌موت، ژور زه‌حمه‌ته، من به‌ته‌نیا
بتوانم سی كاترژمیریش بمی‌نمه‌وه، پینجی ئیواره، بوه
پینج سه‌عات، راهاتم و چاوه‌ړوانیم لا بوه ئاسایی، خوږ
به‌ره‌و ئاواږون ده‌چوو، خوږ به‌ ره‌نگی‌كی سوور و
به‌گه‌وره‌یی له‌ به‌رامبه‌رمدا دیار بوو، "ئستا ئاسانه و
چاك ده‌توانم نیشانی مه‌ل‌بندی هاتنی فرۆكه‌ بكه‌م."

خۆرى سۈر كەۋتە لاي چەپم و منىش تەماشاي
بەرامبەرى خۆم كىردو چاۋەكانم زەقتەر و گەۋرەتر كىرد و
رازى نەبووم بۆ يەك چىركەش چاۋەكانم بنوقىنم، ھەر
چەندە ئاۋىشى دەكرد، بەلام من ھەر تەماشاي بەرامبەرم
دەكرد، بەكلۆفەۋە و لەناو تارىكىدا تا كاترەمىرى شەشى
ئىۋارە، تەماشاي بەرامبەرى خۆم كىرد، لە دلى خۆمدا
دەموت:

"باشە لەم ئەنگۈستە چاۋە تارىكەدا، چۆن فرۆكە، من
دەبىنىت، ئەدى من، چۆن فرۆكە دەبىنم، زەحمەتە...!"
دلى خۆم خۆش دەكرد، بەۋەى كە فرۆكە گلۆپى
سۈر و سەۋزى پىۋەىيە و بەئاسانى و بەخىرايى
دەبىنم، بەرەو پىرم دىت... كە رەنگى ئاسمان سۈرتر
ھەلگەرا، كە بوۋە پەمەيىيەكى تۆخ، دلشاد بووم...! ھەر
لەبەرخۆمەۋە وتم:

"ئىستا كاتەكە باشە و چاك و جوان دەستنىشانى
فرۆكەى پى دەكرىت".

كە يەكەم ئەستىرە دەرکەۋت، وامزانى، ئەستىرەكە
وتى، ئەۋا شەۋ داھات!

كەمىك تارىك داھات، چاۋ چاۋى نەدەدىت. دەستى
خۆم لى ديار نەبوو! زۆر بىزار و پەست بووم، كە رۆژ

بوه وه، وا دلتهنگ و په شیوکاو نه بووم تاسابووم، گهر ئاوی
 ژیر به له مه کهم نه جولابایه، هه ستم نه ده کرد سواری هیچ
 بوویمه! ده ترسام، له ژیانما نه وهنده نه ترساوم، سه رسام
 ببووم، هه ستم به ته نیاییه کی نه فسوناوی و چۆلی کرد.
 دووباره ویستم به کاترمیره که ی ده ستم خۆم خه ریک بکه م،
 کات ده ی ده ویست بو حوت، ماوه یه کم رابورد، وام
 هه سته کرد، سئ سه عاته، به لام که ته ماشای ده ستم کرد
 و دیقه تم دایه سه عاته که م، بینیم، هه ر پینج ده قیقه یه.
 میلی کاترمیره که م له سه ر ژماره ی حوت وه ستا، خه نی
 بووم، ئوخه ی، خو گه یشته حوت! ئیستا خو ر سیواره ی
 ده دات و به یانی ده بیته وه، فرۆکه کان به هه شتاوی بۆم دین،
 به په له ن و چاوه پین، روژ ببیته وه...! به لام که سه رم
 هه لبری، به یانی چی! ئاسمان سینگی مشته ئه ستیره ی
 پرشنگداره و تازه، ئیواره یه...!

له سه رمانا ویکه اتبومه وه، گهر چی بایه کی ساردی
 ده مات، جله کانیشم هه موویان ته پ بوون، هه رکه س
 سواری به له م بیته، پئی خوشبئی و پئی ناخوش بیته،
 هه ر ته پ ده بی، به لام به له مه که وه که سه به ته یه که له سه ر
 ئاو. ده له نگا، هاتوچۆ ده کات، به قولایی مه تر و نیویک
 چووبوه ناو ئاوه شیرتی نه که وه. ئیمه چل خویندکاری

دەریاوان بووین، دەرسمان دەخویند و نموونه یه کی
 بچوکی به له ممان له پشش بوو، برپر یه کی تیز و
 پاریزه ری له ژیره وه بوو، باش بوو، نه وه م به بیر هاته وه،
 به وه دل م که میک نه هوه ن بوو، ترسی نه وه م نه ما، که
 گیانه وه ریکی زه به لاهی ژیر ناو بتوانیت توخنی بکه ویت.
 دیاره که ماموستا که م، نه و بیردۆز و راستییه ی له
 گیرفانی خو ی دهر نه هی نا بوو، به لکو دیار بوو، که
 تاقیکردنه وه ی له سهر کراوه و به نه زموون سه لمیندراوه،
 هه روه ها، زۆرم به بیر ده هاته وه، ئیمړ سوودیان زۆر بوو،
 نه وان ده یانووت، مړو فی ناو ده ریا و له سه رپشتی به له م،
 نابیی له سه ر روخی به له م دابنیشیت، نابیی! نه گه رنا
 توشی چه رمه سه ری و په لامار ده دری، هه روه ها گشت
 گیانی شی ته ر ده بییت، نه گه ر نه وه شم نه زانیبایه، خو من
 ترساو و ته نیا و دل سوار، چۆن ده ویرم، وا دانیشم..!

قهت نه مزانیبوو، له ئاسمانا و به شهو، نه ستیره
 نه وهنده زۆرن! نه ستیره کان وینه کانیان له سه ر رووی
 ده ریا که دا ده ر ده چوو، زۆر بوون! بستیک نه مابوو وینه ی
 نه ستیره ی لی نه بییت.. ئای که نه ستیره زۆرن، له سه ر
 رووی ده ریا دیارن و ده جریوینن.

ئیواران، له گه‌ل رامون هی‌دیرای هاوریدا، به بالووره و
 وتنی گورانی و ئاوازی گیتاره‌وه ته‌ماشای ئه‌ستیرانمان
 ده‌کرد. له‌سه‌ر رۆخی پردی مانگا داده‌نیشترین، هیشتا
 تیشکی هه‌تاو ده‌رنه‌که‌وتبوو، ته‌ماشای ئه‌ستیره‌کانمان
 ده‌کرد، ده‌چووینه لای سیرو دی‌لایوبا، له‌وی ئه‌ستیره‌کان
 جوانتر دیار بوون، تا خۆر هه‌ل‌ده‌هات.. برپا ده‌که‌م
 خه‌لکی زۆر ئیستا ته‌ماشای ئاسمان ده‌که‌ن و چاویان
 به‌ ئه‌ستیره‌کان به‌نده، وه‌ک من ته‌مasha ده‌که‌ن.. وه‌ک
 من.. به‌م خه‌یاله! د‌ل‌م قیچیک کرایه‌وه.. که‌یف‌م ساز
 بۆوه.. خه‌لک هه‌ن، وه‌ک من چاویان له‌ ئاسمانه‌ و سه‌یر
 ده‌که‌ن!

شه‌وی یه‌که‌م به‌ ناخۆشی رابوارد، هیچ نه‌بوو
 پی‌وه‌ی بخافلیم، رۆژه‌که‌ش، کاتی ترس بوون له
 گیانه‌وه‌ر و مه‌راق خواردن له‌ سه‌یرکردنی کاتر‌می‌ره‌که‌ی
 ده‌ستم، له‌ داخانه، زۆری نه‌ما‌بوو، سه‌عاته‌که‌م له‌ ده‌ست
 بکه‌مه‌وه و فری بده‌مه‌ ناو ئاوه‌که، ئه‌و سه‌عاته‌شم
 نه‌ویست، سه‌د قات خۆشته‌ له‌ سه‌یرکردنی کات و
 چاوه‌پوانی. ئه‌گه‌ر واش نه‌که‌م، با له‌ ده‌ستی بکه‌مه‌وه و
 له‌ گیرفانی پانتۆله‌که‌می بیه‌ستم و له‌ کۆلم بی‌یته‌وه،
 به‌لام! دوود‌ل بووم، ئه‌وه‌شیانم نه‌کرد، به‌هه‌مان شی‌وه‌ی

كازيوه، زوو دهرنه ده كهوت، شهوم له رۆژ به دريژتر
 ده زانی! وهك پۆژانی چاوه پوانيم، له سهر رۆخی به له مه كه
 رۆنيشتم، به هزري من، ئەم شهوه، له دوازه كاتر مێر
 دريژتر بوو، ده بێ ئەم شهوهش له شهوه كهی تر دريژتر
 بێت؟! بێ وهستان، به له مه كهم ده پۆيشت، به لام! چۆن
 بزنام، چەند رۆيشتووم، چەندم بريبوو، خو هيچم نه هاته
 پيش، هيچم لێ ديار نيه! نيشانه يهك، بۆيه وام ههست
 ده كرد، ههر له شويني خۆم و يهك سانتيمه تر نه جولاوم.
 كاتر مێر ههوتی به يانیه. كاتی پازاندنه وهی میزی نان
 خواردنی به يانیه، سه رمیز پره له هیلکه و په نیر و نان و
 سیو و گوشت، هه موویان ریزکراون، لیکاو م هاته خواری،
 ههستم به برسیه تی کرد و خواردنم به بیر هاته وه.
 بۆ ئەوهی نه وسه كه م بره ویته وه و خواردنم له بیر
 بچیته وه، سه رم له ئاوه سویره كه هه لێنا، سه رما
 ته زاندمی. له به رخۆمه وه، وهك هورینه بکه م. ده مووت:
 "بلی، هه ی گه وچ و نه فام، گیلکی وهك من، بۆ
 له گه ل رامون هیدیرا کشامه وه دواوه، خو کاریکم پێ
 رانه سپێردرابوو؟! بۆچی کشامه وه پشته وهی پاپۆره كه؟!"

بە خۆرایى و بى مەبەست چووم، خۆم تىبەلقورتاند،
مەر بەگەلى كەوتىم، بلى بۆ وەك بەردىك لە نەرزەك
نەدەچەقىم! بۆ جولام! ئىستا وەك ئەو رزگارم دەبوو،
توشى ئەم رۆژە رەشە نەدەهاتم، ئەوەش بەدبەختى
خۆمە!؟

زىاتر دلتەنگ و تەنگەنەفەس دەبووم، ديسان بە
نيازى ئەوەى كۆتى ئەم خەيالە بەرم بدات و وازم لى
بەينىت، تەماشاي سەعاتى دەستم كرد، هئور و شادمان و
دلگەش بووم، چونكە زوو بوە سەعات يازدە و نيو. با واز
لە كاترمىز و نيوەپۆ بەينم!

"دەبى ئىستا بزائن من ديار نيم، باشە، بۆ نانپورنە
دوام، بۆچى لە دوام ناگەپپن...؟! تاوانى خۆم بوو، لە
كالداس دابرام. بۆچى توشى ئەم بەلەمە بووم، ئەگەر
وەك ھاوپرێكانم خۆم گيركردبايە، ئىستا ساغ و سەلامەت
دەگەرەمەو...!"

لە دوورەو خالىكى رەش و بچوك، بەقەد دەنكە
نيسكىك ديار بوو، هەلسامەو سەرپى، چاوەكانم بۆى
بەندكرد. ئەوئەندەم تەمasha كرد، هەتا ريشكە و پيشكەى
كرد، چاوەكانم ئاويان كرد. بازەى رەنگاوپرەنگ لەپيش
چاوانم دروستبوون. نوایى زانيم فرۆكەيە. بۆيە كراسەكەم
ئامادەكرد، كە نزىك كەوتەو بۆى رادەووشينم!

بهشی پینجه م

-۱-

پینج دهقیقه ی ته و او کراسه که ی دهستم راوه شاند،
هه مووی به فیرو چوو، رهنج و هیوام به فیرو چوو...! نه
فرۆکه منی دیت، نه بو رزگارکردن و هه لگرتنه وهی من
هاتبوو. تیگه ی شتم، زۆر لیم دورره! هه ر به سه ر مندا
رانه بورد و زۆریش به رز بوو، بروام ده کرد، ئه گه ر به سه ر
مندا هاتبایه منی هه ر ده دیت، هه ر چاوم لی ی بری و هه ر
ته ماشام کرد، هه ر له گه لیا بووم هه تا وه ک جاری
یه که م، بوه خالیکی رهش، هه تا بوه ده نکه نیسکیک...!
پاش که میکی تر، پشتم تی کرد، حه زم کرد، سینگم
گه رم دابییت، هه تا سیه کانم نازاریان به رنه که ویت...
کراسه ته ره که م، به چاوه کانم دادا، نه ک بو خه وتن،
ئه وه ی بیرم لی نه ده کرده وه نوستن بوو! زۆر تینووم
بوو، بیزاری کردم، قورگم وشک بوو، ناچار په نام برده
به ر ئاوی سویری ده ریا، بو خواردنه وه! ده مزانی بو
ته ندروستیم خراپه، بویه وتم، هه ردوو قوم ده خومه وه،
له ناکاو به دیتنی فرۆکه یه کی تر، ئاو خواردنه وه که م له
بیرچوه وه، تینویتییم شکا.

هەر به پەلە، کراسە کەم بۆی پراوە شاند و بالای خۆم
 بەرزتر پادە گرت و بە هیڤزەو، قۆلم دەهه ژاند، بەلام!
 داخی گرانم، ئەو فرۆکە یەش پۆیشت و منی سەرگەردان
 تر جیھێشت! پەشیو و بە دۆشداماوی دانیشتم، ئارپنک
 لە دەورووبەری خۆم دایەو، دیسان، فرۆکە یەکی تر،
 هات، دەرکەوت، بەلام ئەمجارە، هیوای زۆرم پێی بوو،
 نەوی بوو، جارجار، راست دەفری و دوایی خۆی
 دەهاوێشتە سەر تەنیش، کە وام دیت، دلم بوو
 ئاوێنە یەکی بێگەرد، جوان بوو، گومانم نەما، کە
 ئەمەیان، لە من دەگەرێت، بەتایبەتی بۆ من هاتوو!
 بەلام داخی زۆر گرانم، ئەویش وەک ئەوانی تر پۆیشت
 کە پۆیشت، بیرم لەو کردەو، دەبی و شکانی چەند لە
 من دور بێت، زۆرم مابێ، ئەوەیانم بۆ روون نەبۆو.
 خەمم زۆر بوو، زۆر دیاردە هەراسانی کردبووم،
 تیشکی خۆری گەرم! تینویتی! برسیەتی! نەخەوتن و
 بیداری مەراق و پەشبینی! ئەدی داخبونی پشتم، پشتم
 یەک پارچە ببوو پۆرگ، پۆرگی گەورە ی زۆری لیھاتبوو،
 خەمی هەرە گەورەش هاتنی ئەو فرۆکانە بوون، کە بۆ
 من دەهاتن و منیان نەدەدۆزیو و پاستە و پاست
 دەگەپانەو.

کات، سی و پینج ده قیقه ی دهویست بو دوازده ی
نیوه رۆ، که دهنگی فرۆکه یه کی تر هات، ئه ویش زۆر
نهوی بوو، تا ده هات، نزیکتر ده بۆوه، نهوی تر ده بۆوه،
فرۆکه وانه که و پیاوه که ی ته نیشتم به جوانی لی دیار بوو،
هر دوو کیانم بینى، پیاوه که، چاویلکه یه کی رهشی
له چاودا بوو، نوسینی بنی فرۆکه که م جوان خوینده وه .
دیار بوو، تایبتهت بوو به پاسه وانی و به رژه وه ندى
که نداو، نهوی بوو، به رزبۆوه و پۆیشت...! به لام، نائومید
نه بووم، گومانم نه مابوو، که وا منیان دیوه و ده که پینه وه .
ته واو ده که پینه وه ..

-۲-

پاش پینج ده قیقه، فرۆکه که گه رایه وه، به هه مان
به رزی بۆم هات، له سه ر بالی چه پی بوو، ئه مجاره، به
ئاسانی فرۆکه وانه که م بینى، بینیم چاوانی ده گێرا.
کراسه که م، به پانایی ده ریا رانه وه شانده، ئه مجاره بۆی
هه لسه مه وه و له دلّه وه سوپاس و ستایشم بو نارد،
سوپاسم کرد، وتم ئۆخه ی خۆ رزگارم بوو، ئافه رین که
منی دۆزیه وه و فریام که وت. هه ر ده هات خۆی نهوی
ده کرد، تا نزیکى ئاوه که بۆوه، راسته و راست له سه ر

هیلکی راست پوشت، وا پوشت وهک بیهویت بنیشت،
 ئینجا تهنگاو بووم، کهوتمه سهولدان بۆ ئه و شوینهی
 ئه و لیی دهنیشیتتهوه، پوشتتم، نهوی بۆوه و من
 پوشتتم.. بهلام! ئه و نهوی ده بۆوه و منیش بۆی
 ده چوم! پاش کهمیک، بهرزبۆوه و سورایه وه و به سهر
 سه رمدا ره تبوو، ههر ئه وه ندهم له ده ست هات، که
 کراسه که می به توندی بۆ راوه شیتم، من کراسم بۆ
 راوه شاندا، بهلام! ئه و هه لسا یه وه و بهرزبۆوه و تیته قاند
 و پوشتت. وا تیگه یشتتم، که منی دیوه، گهر منی
 نه دیبایه، ئه و سکی به ئاوه که وه نه دهنه و نهوی
 نه ده بۆوه، دوو جاریش به سهرمدا ره تبوو... منی دیوه،
 بۆیه شادمان و دلخۆش بووم، چاوه پئی بوومه وه. یهک
 کاترمیر چاوه پیم کرد، راسته هیلکی قرتاجهم بۆ
 دیارکهوت، بهلام دیار بوو قپینی ئه و فرۆکه یه بۆ شاری
 باناما بوو، بۆیه منیش بۆ پیشه وه روشتتم، تا بگه مه
 که ناری تولو ئه وه ش یهک کاترمیر ده خاینیت!

له سهر ئه و شه که تی و هیلاکیه، پوشتتم، تا پینجی
 ئیواره پوشتتم، هیچ به هیچ نه کردو نه گه یشتمه
 که نار..! خۆر به ره و ئاوا بوون ده چوو، بهلام، من بی هیوا
 نه بووم! قورگ وشک و دلتهنگ و بیزار... ههر ئه وه ندهم

زانی به هه ژانێک، که و تمه ناو به له مه که . که چاوم گێرا و
تاقییم کرد بینیم ئێشی ماسیه کی گه وره یه "شاک" ئه و
خۆی لێدا بووم، دیار بوو به دواى نیچیریکی وهک من
ده گه را .. له نیچیریکی ده گه را ..

-۳-

ئه وه بوه، سی کاتژمیری ته واو، من به ته نیام، یهک
گیانه وه رم بینى، ئه ویش شاکیکی زه به لآح و گه وره بوو،
کلکی سه وز، وهک گه لآی دار، له میژ بوو، ده مزانی ئه م
ماسیانه، نابهد و به دغه سألن! تاریکی، ماسیه کانی تری
شارده وه، ئه گه رنا زۆرم لى خپ ده بوونه وه، هه ر شلپ و
هۆریان ده هات. بۆ پۆژانی سییه م و چواره م .. پۆژانی تر،
فیڕبووم، که ماسی شاک، پاش پینجی ئیواره له نیچیر
ده گه ریّت، فیڕبووم، که شه و داها، نامینى و ده پوات ..
ئیواران، پيش رویشته وه ی ماسیه کان، پوی ده ریا،
وهک میڤگ و چه پکه گول جوان ده بوو، ماسی هیلدار و
ماسی سپی و سه وز و سور، ماسی وردو ماسی گه وره تر،
هه روه ها گۆمی خوینی ماسی قوربانى له لایه ن ماسی
گه وره تر و به ده سه لات، هه موویان، روى ده ریایان
ره نگین ده کرد .. دیمه نی زۆر په یدا ده بوون، که

ماسییهک ده خورا، که هه ناوی یه کییک به ره لا ده کرا،
چه ندین ورده ماسی له ورده واله کان و پاشماوه کان
بازنه یان ده به ست و ریز ده بوون...

شهوی دووه مم، به شهوی برسیه تی و تینویه تی و بی
هیوا، ناو ده به م. پرواشم به رزگار یون هه نه ما. هیوام
نه ما، بیجگه له وهی خۆم ماندوو بکه م و سهول لیده م و
برۆم... جه رگی دریژ و پانی ده ریا ببرم... ده بی برۆم تا
ده گمه وشکانی. تا نیوهی شهو رویشتم، رووم له
ئاسمانی پر ئه ستیره ی جوان کرد و بوونی ده ریاشم لا
خۆش بوو، له گه ل ئه ستیره و بوونی ده ریا پویشتم،
سه ولّم لیدا، سه ولّه کان له ناو ده ستمدا پراوه ستانیان
نه بوو، خۆ شهوی پیش ده رچوونمان نه خه وتبوم، ئه
دوو شه وهیش، خه و نه چۆته چاوانم و پشوم نه داوه،
سه ره پای ئه وهش، هه ر ده پۆم و بی راوه ستان ده پۆم.

دوو کاتر میتر، پاش نیوهی شهو، زۆر هیلاک بووم،
سه ولّه کانم دانا و سه رم به سه ریان کرد و ویستم بخه وم،
به لّام، هاواری (جیم) م له میشکا زرنگایه وه، ئه و ئیستا
بو خۆی رزگار بوه و له ماله وه له شیرینی خه ودایه، یان
له سه ر میژیکی رازاوه و به زه وقه وه دانیشستوه...!
که مییک خه و چوه چاوانم، به لّام هه ر له گه ل (جیم) دا

بووم. له و خه وه دا، ئاخاوتنه كه ی نهوم به بیر ده هاته وه،
هر له و خه وه دا، كار ه ساته كه م، به بیر ده هاته وه، چۆن
وه رگه پراین...! بۆیه له م خه وه دا، راجله كیم، وا راجله كیم
زۆری نه مابوو بكهومه ناو ئاوه كه، چاك برو خۆم
پیراگیرا..

وا به بیرم هاته وه، وا هاتمه وه هۆش، جیمی هاوړیم
كاسكیتیکې پر به سه ری له سه ر بوو، له پیشه وه ی
نوسر ابوو. A.R.C. CALDAS. خه وم لی
نه كه وتبوو، خه ونیشم نه دیبوو، به لام هۆشم له لای خۆم
نه بوو، گویم له گفه ی با و شلپ و هۆپی ئاویش نه بوو،
پرسیاریك كرا، تینوته، هه ز به خواردنه وه ی جامی ئاو
ده كه یت. برسیته، پیویستت به خواردن هیه...؟ گویم
لیبوو، وایان پرسیار كرد و منیش وه لام دایه وه، نه خیر
پیویست ناكات، زۆرمان نه ماوه بگه ینه كه نار و هر
چاوم به قرتاچه بكه ویت، تیر ده بم، تینویتیم ده شكی.
كه به خو هاتمه وه، كه هۆشیار بومه وه، زانیم نه من
له گه ل جیمیم و نه جیمیش نزیكمه. دیاره گه وچ و
شیواوم، ته نیام و كه سم له نزیك نییه، بیجگه له
تیشکی خۆر، هیچی ترم لا دیار نییه و نه رهش ده زانم
رۆژه كه سی شه ممه یه.

بەشى شەشەم

-۱-

پۆژانى مانەوهم، بە کارەسات و نیشان و بەسەرھاتى
ديار، ناودەبرد، پۆژى يەكەم، بە پۆژى كارەساتەك.
پۆژى دووهم بە پۆژى فرۆكەكان، پۆژى سىيەم بە پۆژى
نائومىدى و پەشبینى و بى كارەسات، ناو نابورا
بە لەمەكەم، بە ھەوەسى با دەپۆشت، با دەيھاژۆت، خۆم
ھىز و شەنگم لەبەر نەمابوو، لە ھەمووى ناخۆشتر، ھىلى
فرۆكەكانم لى بزر ببوو، لەبەر ئەو تەم و تاريكەي ئو
بە يانيە، ئاسۆم لى لىل ببوو، نەمدەزانى، بە لەمەكەم، بۆ
پيش دەپوات، يان بۆ دواو، دەپوات. مالى دەريام
كاو لکرد، ھەموو خال و شوينىكى بە يەك دەچىت، ھەر
چەندى برۆيت و بگەپييتەو و بچولپييتەو، وا دەزانى
يەك بست نەگەپاويت، وا دەزانى لە شوينى خۆتدا
دەخولپييتەو.

ھەروەھا، پۆژى سىيەم، بە سورپانى بە لەمەكەم و
نەزانينى رووانگەى رۆشتنم ناو نابوو، لە نيوەرۆ،
برپارمدا، تەوافەكەم بکەم بە رى نيشاندەرم. بە ھۆى
ئەو وە، بزەم دەکشيمەو، يان دەچمە پيش، سەولەكانم

لەو بەست . کلیلێ گیرفانی پانتۆلە کەم دەرهینا، تا
 پۆژانی مانەوەمی لەسەر بە لەمە کەم پێ هەلکەنم، رۆخی
 بە لەمە کەم بکەم، پۆژمێر . بۆ پۆژی (٢٨) هیلێک
 پاکیشم، هیلێکیش بۆ پۆژی (٢٩) لێرە پەکم کەوت،
 رەق راوەستام، ئەم مانگە، (٢٩) پۆژە، یان (٣٠) پۆژە،
 مانگی فبرایەر چەند پۆژە، ئەم مانگە چەندە...؟!
 ئەمەیان مێشکی ئالۆز کردم، بیرم کردەووە! ئەم
 بەروارەش وەک هاتنی سبەینێ، کە چۆن هیلێ رویشتم
 لێ ببووە گری، ئەووەش وای لێهات! ویستم مەشووەش
 نەبم! دوايی بیرم کردەووە، ئەمەیان، کە ی گرنگە! کە ی
 کێشە ی منە، دوايی من ئەووەیانم بۆ چیه! من تەنیا
 ئەووەم بەسە چەند پۆژ دەمێنمەووە . ژماردن! ژماردنی
 چی...؟! کێ دەلێ من جاریکی تر، دەگەمەووە ئاوەدانی،
 منی سەرگەردان و لێقەوماو، کێ دەلێ ئیشم بەووە هەیه،
 خۆ من ناگەمەووە ناو خزم و کەس و ئاوەدانیهکان، تا
 بۆیان بگێرمەووە.. تا ئەو کاتەش، نە نانم خواردوووە و نە
 ئاو! تیشکی گەرمی خۆریش پیستی پشتمی کردبووە
 کۆمەلێک پۆرگی بەژان و ئازارم دەدەن، هەموو
 کێشەکان بە لایەک، ژانی ئەو پۆرگ و پنگانە بە لایەک.

دیسان ئامۆزگاری مامۆستاكانم به بیر هاتهوه،
 سنگتان مه ده نه بهر تیشکی گهرمی خۆر. نه وهش
 سه غله تی کردم و ترسام. کراسه کهم له بهر کرده وه و له
 که مه رم به ست، که کراسه کهم بهر پۆرگه کانی پشتم
 ده که وت، ده زورانه وه، ژانیان زۆر تر ده بوو، بۆیه پشتم
 رووت کرد. بوو به چوار رۆژ، له یه ک قومه ئاوی سویری
 ده ریا، ئه ویش تینویه تی نه شکاندبووم، به لکو که من
 تامه زرووی کهم کردبوومه وه، هیچی ترم به قورگا شۆر
 نه ببۆوه. بۆیه شه یدای ئاوی خواردنه وهم لا دروستبوو.

داخی گرانم. دیسان کاتژمێر بووه پینجی ئیواره!
 دیسان بۆ ماسی شاکی، زۆر سهیره، عه قلم وه خته
 به قی! بلی، توی ماسی و له ناو قولایی ده ریا، چۆن
 ده زانی کاتژمێر پینجی ئیواره یه و دیتته ده ره وه...!
 چه زم لیده کات، هه ر کاتژمێر ببیتته پینجی ئیواره،
 لیم په یدا ده بیت، ژوانی ئیوارانی له گه ل منا هه یه...!
 دیاره، رۆژ دوانا که ویت...!

مامۆستاكانمان، له ده رسا ده یانوت، ماسی شاکی
 کهم بینایه و هه ست به هیچ رهنگیک ناکات. ته نیا
 پهنگی سپی ده بینیت. ته نیا بۆ ئەم پهنگه مل ده نیت و
 دیت... له به ده ختی مندا، به له مه کهم سپی بوو، سپی و

بریقه‌داریش بوو باش بوو، سه‌عاته‌که‌ی ده‌ستم سپی
 نه‌بوو، نه‌گه‌رنا له ترسی گیانی خوّم فرپّم ده‌دایه ناو
 ئاوه‌که و رزگارم ده‌بوو، ئه‌و سه‌عاته‌شم نه‌ده‌ویست.. که
 ماسی شک په‌یدا ده‌بوو، پری ده‌دایه، ماسی بچوک و
 زامداری ده‌کرد و ده‌ریای ده‌کرده گۆمی خوین،
 چوارده‌ورم، ده‌بوه خوین، منیش، له‌م دیمه‌نه ده‌ترسام!
 ده‌شله‌ژام، که سه‌عات ده‌بووه پینجی ئیواره، سه‌وله‌که‌م
 بۆ خوپاراستن ئاماده ده‌کرد. ئه‌م شه‌ویش، سه‌وله‌که‌م
 هاویشتبوه بن سه‌رم، بۆ نوشتن به‌لام! هاوپّم، ئه‌زیزم
 "جیم مانجریس" وازی نه‌هینا. هاته پینش چاوانم، له
 به‌رامبه‌رم بوو، له‌سه‌ر رۆخی به‌له‌مه‌که‌م دانیشست، هاته
 ته‌نیشتم. به‌کلّوفه‌وه، قسه‌ی له‌گه‌ل کردم، که‌وتینه
 ده‌مه‌ته‌قی، باسی زۆر باب‌ه‌ت و بیره‌وه‌ریمان کرد. ئیستا،
 چوون رابورد، نازانم، خه‌ون بوو یان راستی. هه‌ندی
 جاریش، به‌هه‌مان شیوه، به‌رۆژیش ده‌هاته‌وه پینشم،
 قسه‌مان له‌گه‌ل یه‌ک ده‌کرد، به‌لام، رۆژی پینجهم،
 ئه‌ویش هاته ته‌نیشتم و ویستی بخه‌ویت و سه‌ری به
 سه‌وله‌که‌ی تره‌وه‌ وه‌نا، که‌می بی‌ده‌نگ بوو، له‌ناکاو
 سه‌ری به‌رزکرده‌وه و به‌هه‌شتاوی وتی:
 ته‌ماشه‌که .. ده‌ی ده‌ی ته‌ماشاکه ..!

که ئاورم دایه وه، له دوری سی کیلومه تر پاپۆر
دیار بوو، چراکانی گهش و رووناک و به جوانی
دیاربوون.

"ئای چاره نووسی رهش، بۆچی! نه و ماوه یه خۆم به
خهوتن خه ریک کرد، نه گهر به ئاگا بوومایه، ده پۆیشتم،
هه ر ده پۆیشتم، ئیستا ده یگه یشتمی.. " هه لسا مه وه،
چوست رویشتم، من به ره و پووی ده چووم، نه و خیراتر
دورده که وته وه، تا زۆر دور که وته وه، دور که وته وه و
شهوق و چراکانی نه مان. چه ندی کۆشتم کرد، پووی
به له مه که م وه رگێرم، بۆم نه کرا، بایه که زۆر به ته وژم و
به هیژ بوو، منیش هیژم زۆر به کارهینا تا بگه مه
پاپۆره که. خۆم هیلاک و ماندوو کرد، زۆر ماندوو بووم،
هه موو گیانم ببوو ئاو و ئاره قه، په کم کهوت، له په لوپۆ
که وتم. دهستم به ربوو، هیچم له دهست نه ما، دامه پر مه ی
گریان، خۆزگی مردنم خواست. که خۆر مه لات،
به یانییه که ی، تیشکی جوانی خۆر، هیوای پی به خشییم،
نیگه رانی و ره شبینییه که م نه ما، ئازایه تییم دایه به ر خۆم
و خۆم به جهرگ کرد!

رۆژی پینجه، به راستی ویستم، پرووی به له مه که له دهستی با و شه پۆل ده بهیستم، ویستم، پرووی به له مه که رهگیرم و بکهوخته بن دهستی خۆم و به هیزی خۆم و ته ورمی سهوله کانم برپوات، نهک به هیزی با و شه پۆلی ده ریا. گهر خۆم ئازا و چوست نه کهم، نه گهر وا نه کهم، نه وا با و شه پۆل به ره و دوورگی گیانه ره و پیاوخورانم ده بهن، چی له وان ده وه شیته وه، وهک پالنه وان پۆمانی ده ریاوانیکی جیماوم لیدیته، که مینیک پاپوره که یان ده ته قیننی، که تاق و ته نیا ده مینیتته وه و هر نه و رزگاری ده بیته، چاره نووسی شومی، به دبختی نه و، به ره و پیاوخوران ده پوات و ده که ویتته باوهشی نه وان، نه وانیش ده یکه نه ناو مه نجه لی چیشت و جوان جوان ده یکولینن، بهشی چهند ژه میکیان ده کات...

مال له خوی نه بوو، میوانیش هات، منی ترسنۆک و ره شبین نه و ترسه شم لی پهیدا بوو، هر ده هات ترس و نیگه رانییم زۆرتر ده بوو.

هیشتا وام لینه هاتوو، برسیه تی و تینویتی گیز و بیده سه لاتم بکات، هیشتا وام لی نه هاتوو، ماله وه و

خیزانه کهم له بیر نه بیټ، نه گەر وامزانی، له پهلوپو ده کهوم،
نه گەر زانیم هوشم له لای خوم نه ماوه، نه وه ده بی، نه ووم
له بیر بی، که ماموستا کانمان ده یانوت:

"نه گەر مروفتیک له ده ریا و له سهر پشستی به له میک ته نیا
و بی چاره مایه وه، گەر گه یشته روخی مردن و هیوای زیان
و رزگار بونی نه ما، نه گەر بایی نه وه نده مابوو ده سستی کار
بکات و که می هوشی له بهر ماوه، نه وا باشتیرین پیکار بو گوم
نه بوونی تهرم و هه وال و ناسنامه ی، وا باشه خو ی له
به له مه که بیه سستیته وه، هه تا تاقه تی ماوه خو ی بیه سستیته وه،
زورجار سه ریا زانی جهنگ له شه ره کاندایان کردبوو، بویه
تهر مه کانیان دوزرایه وه، یان به نیو ده مردووی و به زور
نه خو شی و هیلاکی هه لگیرانه وه و رزگاریان بوو. با منیش
وا بکه م، هه تا دال و بالنده گوشتخوره کان جه سته ی بوگان
و په ککه وتویان نه خواردووم، با وا بکه م، نه گەر بیانه
سه ریشم، به شیکم ده میتیت..."

له حه ژمه تی برسیه تی و شه یدایی زورم بو ئاو و
فینک کردنه وه ی هه ناوم، هه موو خه یال و ورده هورپینه م
هه لده فرین و له می شکمدا ده ستوانه وه و ته ونه کانم
له بیر ده چونه وه. بویه، هیچم له خه یالدا نه ما و هه لسام

که مئی پیساییم کرد و ماسییه کانی ده ورپشتی خۆم به
جولانه وهی به له مه کهم دورخسته وه ..

-۳-

ماسی جوان و ناسک، ده هاتنه ته نیشتم، بیری راوه
ماسیم بۆ هات. به په لاماری راستی سهوله کهم چهند
ماسییه کم پیک، به لام نزیکبوونی ماسی شا که که
په نجه کهی به فیرو دام، هه مووی بۆ خۆی گلدایه وه،
ناچار سهوله کهم فریدایه لایه ک و پالم دایه وه. زوری
نه خایاند په وه نه وره سیکم لی به دیار کهوت، ههوت
نه وره س بوون، کامه ران بووم، دلشاد بووم، هه ره هیچ
نه بی ماوه یه ک ده بنه هاوړیم و پیان ده خافلیم و ده بنه
سه بووری پیکای دوری و ته نیاییم.

هاتنی نه وره س و په یدابوونی، نیشانه ی نزیکبوون و
گه یشتنه به وشکانی و زهوی، ئه مه وایکرد، هیوام به
ژیان نوئ ببیته وه و هه لسه مه وه سه ری، به لام! نه متوانی
خۆم راگرم. تاقهت و شه نگم له بهر نه بوو، ناچار پالم
دایه وه، کراسه کهم به سینگم دادایه وه، نه وه ک تیشکی
گه رمی خۆر نه زیه تم بدات، چاوه کانم له نه وره سه کان
گیرکرد. هه لده فرین و ده نیشته وه و به رزده بونه وه و

گوشه‌ی تیزیان دروستده‌کرد و ئاسمانیان دهنه‌خشاند.
 دیسان ماسی شاک دهرکه‌وت، زانیم کاتر میڤر خوی له
 پینجی ئیواره داوه، ده‌بی بکشی‌مه‌وه و خۆم له‌ناو
 به‌له‌مه‌که‌م مات بکه‌م، نه‌ورده‌سیکی گچکه له ته‌نیشتم
 نیشت، منی برسی و سک به‌تال دلت چی ده‌ویت...؟!
 فه‌رموو، ئه‌وه خواردن و بالنده‌یه‌کی به‌تام و ناسک، به
 بالی خوی هات، خواردن هاته‌تزیکم، به‌لام، ده‌ستی بی
 هیژ و بی چه‌ک و بی تیرم بشکی! له جیگای خۆمدا
 چه‌قیم! خۆم وه‌ک ماستی مه‌ییوو لی‌کرد، ئه‌ویش ده‌فیری
 و ده‌نیشته‌وه، چاوه‌کانیشم نه‌ده‌جولاند، گهر بکرا‌بایه،
 نه‌فه‌سیشم راده‌گرت. هاته‌سه‌ر پییه‌کانم، نیشته‌وه.
 که‌می سه‌رکه‌وت تا گه‌یشته‌پانتوله‌که‌م، به‌رد جولابایه،
 من نه‌ده‌جولام، هه‌ر هاته‌پیش، تا گه‌یشته‌گوزینگم،
 ده‌نووکی له شوینه‌به‌زامه‌که‌ی گوزینگم دا، هه‌ر خه‌ریک
 بوو، ئازاری دام، برینه‌که‌ی هی‌نایه‌ژان، به‌لام! من خۆم
 راگرت، هیمن. وازم لی‌هینا، وتم، چی ده‌کات با بی‌کات..
 مسۆگه‌ر بووم، دیته‌ناو له‌پی ده‌ستم، بو‌یه توخنی
 نه‌که‌وتم، نه‌جولام، هیمن بووم.

بهشی جهوتهم

-۱-

نه ورده سه بچوک و ریش خاکیه که، به مردووی
ده زانیم، هر دهنووی لیده دام، که می دهستم
به رزکرده وه، ویستی بفریت، ویستی له ناو دهستم رابکات،
به لام گرتم و کهوته ناودهستم، خوینی گهرم و دلی گهرم
و لیّدانی دلی جوان ههستم پیکرد. نه وهندهم برسی
بووم، نه وهنده گهدهم به تال بوو، نه وهنده شهیدای
خواردنی بووم، وتم هر بیگرم، به ساغی قووتی دهدهم،
به ریش و ریخوله کانیه وه دهیخوم..

که نیچیره که، کهوته ناو دهستم، په شیمان بومه وه،
چونکه نه گهر وا بکه م، وای بخوم، زورتر تینووم ده بیت
و شهیدای قومی ئاو دهیم، با نه یخوم....!

روژیکیان، تا پریکم به دهسته وه بوو، سیره م له
نه وره سیکی هاو پیمان گرت، ویستم بیکورم، به لام،
هاو پیکه ی ته نیشتم، دیار بوو، کابرایه کی هیمن و ژیر
بوو، هاته قسه و دهستی له سهر لووله ی تا پره که م داناو
یه خه ی گرتم و وتی:

"خەلک چۆن ئەوەندە بێ سىفەت دەبێ، هەى بێوەفا
 مەرۆف چۆن ھاوڕێى رێگای خۆى دەکوژیت، نەورەس،
 ھاوڕێى ئێمە و ھەموو دەریاوانێکە، لە قولایى دەریا و لە
 سەفەرى دوور ھاوشان و ھاوڕێمانە .. ھەر ئەو لە
 گەلمانە، ھەر کەسێ نەورەسێ بکوژیت، پێى لە زاد
 دەنیت .."، بەلام ئیمپرو، ئیستا و لەم حالەتەدا، ھەزار
 کەسیش لێم بپارێتەو، ھەر چەند بێ ئەمەکیە، من بێم،
 ھەر دەبخۆم و برسێتەى رێگایەکی لە ھارییە، ملیم
 لولدا. بۆ خنکاندنێ سوراندەم، ئیسقانەکانى وەک
 ئیسقانى مریشک نەرم بوون، بەئاسانى شکان و گویم لە
 خەپەى شکاندنیاى بوو، ناو لەپى دەستم مشتى خوین
 بوو .. کە خوینەکەى لەناو پەنجەکانمدا ھاتنە خواری،
 ئینجا سەم پێى سوتا و بەزەیم بۆى بۆو، کەمى
 پەشیمان بومەو.

سەرى نەورەسەکەم لە لەشى کردەو، گیانى لەناو
 دەستەدا ھەر لێدەدا. بۆنى خوینەکەى دەریای پێ کرد.
 بۆنەکە بلۆبۆو و ماسییەکی زۆرم لێ کۆبۆو، ئەگەر
 شاکی گەرە ماسى بێوێت نیچیرەکەم ببات و خەزى
 لێبکات، دەتوانیت و بەلەمەکەشم سەروین دەکات و ئەک
 نیچیرەکەم، منیش دەبات. لە کۆبۆنەوێ ماسییەکان

ترسام، سهري نه وره سه که م بۆ فری دان، دوورم فریدا،
هه موویان به تاو، خشیین، به ره و گوشته که روویان
وه رگیڤا.

بۆ ئاماده کردنی ژه مه که م، ده بی پهره کانی هه لکیشم،
به لام نه وره سه که زۆر ناسک بوو، گوشته که ی له گه ل
ده هات و له گه ل هه لکیشانه که دا، شيله یه کی ره ش و
چه وری لیده هات، مه زاج و زه وقی تیکدام، بیزم بۆوه،
هه ر چۆنیک بوو، سکیم هه لدپی و ریخۆله و هه ناویم
ده رهینا، رانیکم بۆ زارم برد، بۆم قوت نه درا و خیرا تفم
کرده وه و فریم دایه ئه و گۆره . پاکم شوشته وه، ئیستا،
ژه میکی گوشتی ناسک و پاک و ته میزم له پیشه، جا
منی برسی، پینج رۆژه به عه زه تم، ویلی پاروویه کی
خواردنم، سهیره! بۆم نه ده خورا، دلم نهیده برد.. خو له
راستیدا ئاسان نه بوو، من چۆن بتوانم، گوشتی بخۆم، به
په پ و بال و خوینه وه، شتی بخۆم، نه کولابیست،
نه برژابیست، سوور نه کرابیته وه، هه رچه نه ده برسی و
هه راسان و ته نگاویش بم، زه حمه ته .. ناخوریست و قوت
نادریست..

گه ر پارچه یه ک ته ل و قولابیکم له لابیوايه، ماسیم
ده گرت، وا ئیستا گوشتم هه یه بۆ نوکی قولابه که، هه ر

ماسيم دهگرت.. به لام مني ويل و به دبهخت، بيځگه له سني
 بليتي بهريد و كليليک و نهنگوستيله يهک و کاترميریک، چي
 ترم، له لا نيه، هيچي ترم لا پيدا ناييت. دهبي، بکريت،
 له ئيسقاني نه وره سهکه، قولابي دروست بکه م. نه ودهشم به
 په سند نه زاني، ناکري ديسان، شه و داهات و ماسي ترم
 لي کوښونه وه، بوني خوښيان کړدبوو، هر خر بونه وه، هر
 دههاتن. منيش، پاشماوه ي نه وره سهکه م فرېدايه ناو دهريا،
 دووباره، ره شين و بيهيوا، پالمدايه وه. حزم به مړني
 خوم دهکرد. له وکشه هيمنه دا، گويم له جولانه وي
 گيانه وهران بوو، هه ستم به هه په شهيان دهکرد، بو خولرن
 و ده سته وتي پاشماوه که ي نه وره سهکه م شهريان بوو،
 کوششيان بوو...

وام ليها، دهخواست، نهگر تاقهت و هيژم له بهريوايه
 کندي، يان گوريسيکم هه بوايه، خوم له به له مه کم
 ده به ست، تازه، مردنم بو خوم دانا، چاره م نيه، بيځگه له
 مردن، نه ژتو شل و شه که ت و داوه شاو بووم، وام ليها تېو،
 هيژي پوشکه يه کم نه مابوو، ته واو ببووم، به لام سهر و قاچم
 له ناو ناوه که نه بوو. بايه کي خوش هه ليکرد و به له مه کم
 جولايه وه... نيوه ي شه و مانگ هه لات، يه که م شه و بوو
 مانگ شه و بيت، شه ويکي جوان بوو، ناسمان و دهريام، به

به رگيكي تازه بيني، جوان بوون، له گه ل نه و جوانييه دا،
 دوياره "جيم مانجريس" م به بيرهاته وه، مالم كاوول، به دبه ختي
 وهك من، چاره پرهش، هه موو خه لكي له ناو مال و مناله كاني
 خويانن، ته نيا من نه بيت، به ختي من وايه. هه موو شاد و
 زيندوو و به كه يفن، منيش ده لئي هه زار ساله مردووم، ده لئي
 له ناو گوړيكي قيت بومه ته وه. له گه ل مانگه شه وي جوان و
 ده رايي شه يداي جوانه وه، رووناكي پاپوړي نه هات، چرايهك
 هه لنه گيرسا؟

-۲-

روژي شه شه م، رووداوي ديار و شياوي باسم به سهر
 نه هات، يان شتيكي تازه م نه هاته پيش، كه شياوي باس
 و عه نتيكه و نامو بيت، روژه كه مي پي ناو بنيم، به س نه و
 روژه، زورتر بيري ماله وه م ده كرد و غه ريبيم هه لسابوو.
 ده مزاني، ئيسقا نه وان ره شيوشن و خه مگينن و
 پرسه كه شم ته واو بووه، چونكه گومانيان نه مابوو كه من
 له ژياندا نه ماوم. كه فړوكه كان بو دوزينه وه م هاتن و
 چاويان گيړا و سوورپانه وه، كه منيان نه دوزيه وه، برياري
 مردن و نه گه پرانه وه م درابوو.

کات گه یشته وه، کاتی ده رکه وتنی ماسی شاکه ک.
 چندی بلنیت، با مه زاج و سیما ته لخ و بیزار بووم،
 به لام، به یه کجاری ده ستم له خۆم به رنه دابوو، هیشتا
 هیوام به ژیان مابوو، ویستم خۆم بیه ستمه وه، به ته نافی
 به له مه که م، خۆم توند بیه ستمه وه و ته واو، وام نه کرد،
 ئه وهش له بهر ئه وهی له م ئیشه ده ترسام، به چاری خۆم
 جاریکیان بینیبووم، تهیر و گیانه وه ر چییان به جه ستهی
 ده ریوانیکی مردووی به سترای به له م کردبوو،
 جه سته که یان هه نجن هه نجن و شیواو کردبوو، هه ر ئوم
 به بیر ده هاته وه، په شیمان ده بومه وه.

ماسی شاکه که و جهوت نه وره سه که م لی دیاریوو، که
 شه مالیکی فینک و دلفرین هه لیکرد، به م شه ماله فینک،
 که می خوشی و هیوا چوو ناو دلی تارم، زه وقی
 خواردنیشم بووه، ده بی، شتی بخۆم. نه وه ک گه ده و
 ریخۆله کانم بوگه ن بین. ده بی ده موپیل و کاگیره کان کار
 بکه ن؟ سهیره، له وه ده مه دا، هه زم چوو به نیشته، خۆ
 ئه گه ر چه قویه ک، قه له مبریک، شتیکی تیرم له لایه،
 پارچه یه کم له پیلاوه لاستیکه که م لی ده کرده وه، ئاسان
 بوو. بنیشتم چنگ ده کهوت و بو خۆم ده مجویی، گیرفانی

پانتۆله کهم پشکنی و بلیتهکانی بهریدم کهوتنه دهست،
 خوشم دهویستن، وهکو چاوهکانی خۆم، لام ئازیز بوون.
 ماری چاوشین و نازدارم لهگه‌لدا بوو، که پیاویکی
 هاوپییم، ئەم سێ بلیتهی دامی، یادی ماری ناسکی
 پیوهیه، به‌لام برسیهتی و قۆره‌قۆری سک، دیاری و
 پیشکه‌شکردنی له‌بیر بردمه‌وه، هه‌ر سێ بلیته‌کانم خسته
 ناو ده‌م و بلیته‌کانم جویی، وه‌ک بنیشت، به‌راستی تام و
 زه‌وقی بنیشتیان ده‌دامی، پاش گاڤیک، تامیان گۆرا و
 منیش قوتم دان، ئاودیوم کردن، ئەوه‌ش خوشی و تاقه‌تی
 دامی و که‌می برسیه‌تییم نه‌ما..

-۳-

پاش خواردنی بلیته‌کانی به‌ریده‌که، بۆم ده‌رکه‌وت،
 که، شت زۆرن بخورین و زۆرن سوودیان ده‌بی‌ت و
 برسیه‌تییم که‌متر ده‌کاته‌وه، چاوم شو‌پ‌کرده‌وه و
 ته‌ماشای پیلاوه‌ لاستیکه‌که‌ی پیم کرد. بریا قه‌له‌م‌بریکم
 پیبوايه، ئیستا، بی یه‌ک و دوو، پارچه‌یه‌کم لی‌ده‌کرده‌وه،
 ژه‌میکی چاک ده‌بوو. کلیله‌که‌م ده‌ره‌ینا و خه‌ریکی
 پیلاوه‌که‌م بووم، خۆم له‌گه‌ل ماندوو کرد، خامه‌که‌م له
 لاستیکه‌که‌ جوان جیا‌کرده‌وه، به‌لام ئەفسوس، ئەوه‌یان

سەرى نەگرت، پەنام بىردە بەر قايشى پىشتم، ئەوئىش،
ئەوئەندە قايم و بەهئىز بوو، هئىچم، نەهاتە دەست. خۆم
وەك گيانەوەر و درىندەيەك، دەهاتە پىشچاۋ. واى لىھان
منى ناسك و نازدار، قايل بىم، شتى وا بخۆم، لاستىكى
پىللاۋ، قايشى پىشتم...!

پاش خواردنى بلىتەكانم، ديار بوو، تىربووم، بۆيە
خەوئىكى خۆشم لىكەوت، خەلك، لەسەر تىرى خەوى دى
و خەوئىشى خۆش دەبىت، گەرچى، شەپۆلەكان، وازيان
نەدەهئىنا و منيان دەهەژاند و لە شىرىنى خەودا
ئاگاداريان دەكرىمەو، بەلام! چونكە تىر بووم خەوەكەم
خۆش بوو، زوو زوو خەوم لىدەكەوتەو.

تىشكى خۆرى گەرمى، رۆژى خەوتەمىش ھەلات،
چۆن دەمزانى خوا بە خەقە، وامدەزانى، ئەو رۆژەش،
لىرە دەمىنمەو و ھىوام نايەتە دى، دلىم زۆر بە
نەورەسەكان خۆش بوو، كە بە لەنجەولار دەهاتن، خەنى
دەبووم. بەلام! ئەوئىش زانىبوو جارجار، نەورەسىش
پەراگەندە دەبىت و لە قولايى دەريا گوم دەبىت و
ناگەنەوە وشكانى... بۆيە خەمى ئەوئىش لا دروستبوو،
خۆم، خەم كەم بوو...!

بەشى ھەشتەم

-۱-

ئەو ھەوت رۆژە، مەن پانى و درىژى دەريا، تەي دەگەم.
بېھىوا دەسورېمەو. درۆ نەبىت، چەند مەراقى نىزىكبونەو.
وشكانى بووم، ئەو ھەندە، دوور دەگەوتمەو، دەريا لەجىياتى
لە زەوى نىزىك بىكەتەو، دەمزانى، ھەر دوورى دەخستەو،
لە مەردن نىزىكى دەخستەو، بەرەو پىرى مەرگى دەبەردەم،
بەقەد نەوگە دەرزىك ئومىد نەمايو، بۆيە مەردەم
دەخواست، مەروقى بېھىوا، ھەر بۆ مەردن باشە و بۆ مەردن و
نەمان سەرى دىشەت، بەلام پاستى بلىم، كە باي فەنك
دەھات و ماسى شاكەم لى گوم دەبوو، ھەك ئەو رۆژانەي
دوایی، كەم دەردەكەوت و جۆرەھا ماسىم لەسەر ئاوەكە
دەبىنى، دىشاد و سەرفراز دەبووم، وام ھەست دەكرد،
برادەرى دىسۆز و ھى سەردەمى مەنالىم لەلايە، ترس لە
گيانما نەدەما. ئەو ھەشەم چاك دەزانى نەورەسەكان، نىشانەي
نىزىكبونەو مەن نىن و لە زەوى دوورم و ھىواشم بە پاپۆرى
رەزگار كە و لايدەش ھەر نەمايو.

لەگەل ئازار و چەرمەسەرى راھاتبوم، بۆيە بىر مەدا،
گەر خۆگر و قايمەتر بىم، زىاتەر دەمىنمەو و نەفەوتىم.

ماسییه کان، هر به جوانی و به له نجه وه له نزیکم مه له یان
 ده کرد، به شادییه وه سه مایان بۆ ده کردم و ترسی ماسی
 شاکیشم نه مابوو، لیی راهاتم! که تم ته مه م لی
 ره وییه وه، هوگر و ژیرتر بووم. دهستم بۆ ئاو درێژ کرد،
 تا ماسییه کی زرافی چوارگوشهی درێژی بیست
 سانتیمه تری ده ربهینم، به لام! وهک نه وهی به ردیک
 بهاوێته ئاوێ، دهنگ و شه پۆل و سه داکه له ناو ئاوه
 مه ندو هیمنه که، هه موو ماسییه جوانه کانی ره وانه وه،
 هه موویان گوم بوون، که ئاوه که هیمن بووه و ئاسوی
 ئاوه که دۆخی جارانی گرتوه ... ماسییه کان، زرافه کان،
 هاتنه وه، سه رکه وتنه وه ... هزری پلانیکم بۆ هات، تا
 ماسییه ک راو بکه م، تا نیچیریکم ده سته کویت، وتم، وا
 باشه، ته نیا یه کیکیان، ده ستنیشان بکه م و له ناکاو پپی
 ده می، هر خه ریکی بم، تا هه لم بۆ ده ره خسیت...!
 وامکرد، چه ندجار، ماسی ناسک و نه رم له دهستم گیر
 ده بوون، به لام! له بهر نه رم و شلییان ده خزین و رزگاریان
 ده بوو! ئه وانیش ئازاری ده ستمیان ده دا، جار قاچاری،
 گازی گچکه ی وهک قرتاندنی زادی، به هیمنی گازیان له
 په نجه کانم ده گرت. که وازم نه هیئا، ئه وانیش، گازی
 توندیان گرت، ورده ورده زامداریشیان کردم و خوینیشم

پڙا، دهم ناده مئ، شاکم به بیر ده هاته وه، له و کاتانه ی
من خه ریکی گرتنی ماسی بووم، نه و جارنا جارئ، خوئی
به رز ده کرده وه، وا هه ست ده که م به ته ما بووه من زۆرتر
قۆلم شوړکه مه وه، تاکو دهستم بپرېته وه و ژه میکی
چاکی ده ست بکه ویت.

-۲-

به دهستی خوّم ئاگرم له مالى خوّم بهردا، که
خوینم رښاند، شاکى به دکار و کافر بونیان کرد، هاریوون،
هیرشیان هیئا، هر ماسی ورد و گه وړه بوون، قوت
ده دران، من هیچم له ده ست نه ما، هر نه وهنده نه بی
ته ماشایان بکه م. له ناکاو، شاکیک، به هه موو هیزییه وه
به رزبووه و شه پۆلیکی گه وړه ی دروستکرد و دونیای
لیکړدمه ئاو و زوری نه مابوو وهرمگیریت. واش
تیگه یشتم، خوئی هاویشتبیته ناو به له مه که م، وامزانی
به نیازی لرفکردنی منه و خواردمی! به لام، له لای
دووه می خوّم وه ده رکه وت، نه گه رچی نه م دیمه نه سهیر
و عهنتیکه یه زوری ترساندم و دلی خستمه له رزین، به لام
سودیشی هه بوو، له تاو روچی خوّم، له بهر ته وژمی
شه پۆله که، ماسییه کی نیو مه تری که وته ناو به له مه که م.

بینیم له ته نیشتم هله ده په پښت، ده یو یست بگاته وه ناو
 ناو ده که، بو ناو هله په ی بوو. منیش، نازایانه، غیره تم
 په یداکر دو شه نگم دایه به رخووم و بریارمدا، بواړی
 نه ده م، نابیی دهربازی بیټ، هه تا هیژم له به ردا برو
 سه ولئیکم لیډا، لیډا و هیوام زور بوو ژه میکی چه ورم
 ده ست که ویټ، له گوشه یه کی به له مه که دا خووم گیرکرد و
 سه ولی دووه مم له ماسیه که دا و هه ستمکرد کارم له
 گوشت و ئیسقانی کردووه، هه ند به هیژ، لیډا دابوو، هه ند
 به هیژ سه وله که م راوه شان دبوو، به له مه که م هه ژا،
 شاکه که ش له ژیرمه وه جولایه وه، به لام له وهرگه پان
 نه ده ترسام، خووم توند گرتبوو...! نیچیره که م هیشتا
 زیندوو به کار بوو، ده یو یست باز بدات و قوتاری بیټ،
 ترسام، که نه توانم به سه ریدا زال بم، بوویه ده بواړه
 سه ولئیک تری لیډه م. ده بواړه به ده ست، به ددان به
 هه موو هیژیکه وه زه بریکی توندی لی بوه شیتم و له
 په لوپوی بخه م. له په نایه کم په ستاو چوکم له که لی
 کرده رکه و ده بواړه سه ولئیک کوشنده ی لیډه م، که لیډ
 دا،
 ته وافه که م

مشت خوین بوو، له به رخومه وه وتم:

"گەر وازی لیده هیتم، له برسانا ده مرم، نیچیریکی
 قه له و و چه وره، خو ده یکوژم، خوین ده پزیت و ده ریا
 خویناوی ده بییت و بوونی خوین ده پروات و شاکی ددان
 پولا و ددان مشارم، لی په یدا ده بییت، نه وهش ترسیکی
 گه وره یه، وهک جارانی رابردوو، ده لیم هر ئیستا، نا
 ئیستا، ده مخوات و وهرمه گئیریت، ده مکاته پاروویک..."
 برسیه تی و تینویتی، به جوته بوونه ته هاوړیم، که
 ماسیه که م به قاچم له ناو به له مه که عاسی کرد، نه زیه تی
 بهرکه وت، نه دی شلپ و هوری شه پوولی ئاوه که و
 له رزینی به له مه که، له هه موویان خه مگینتر ده رکه وتنی
 ماسی شاکه که یه! له وه تی له ده ریا ده ژیم و له وه تی
 چاوم کردو ته وه، شتی ئاوا زه به لآح و عه نتیکه و ترسناکم
 نه دیوو، به لآم، دیار بوو حه زی به گیچهل و شه پفرۆشی
 نه ده کرد، هاوشان، له گهل هه موو خه مه کان، نیچیره که م
 ماسیه که ی له ناو ده ستمدایه، رهنگی که سکه، من هر
 له منالیه وه رقی زۆرم له و جوړه ماسیانه یه، به ژه مرم
 ده زانی، به لآم، برسیه تی و بیر و حه زی منالیم، دوورن،
 برسیه تی، نه وه نازانی، ده بی بیخۆم. ده یخۆم، نه گهر
 سه د له سه د بزانه ژه هره. ئی باشه، نه وه یه پیرم دا
 بیخۆم، باشه به چی که ولی که م، به چی هه لیدرم، به

چی .. چۆن خاوینی بکه مه وه، بیجگه له کۆمه له کلینیک
هیچی تر شک نابهم. دهزانم به و شتانهش کاره
مه یسه ر نابئ، پوله که کانی پشتی نه وه نده ره قن،
ته ورداس نه بئ، هیچ کاری لئ ناکات...!

-۳-

مروڤ بئ خواردن ناحه ویته وه، گهر له بهر برسیه تی و
بیچارهیی نه بئ، چۆن وا ده کهم، که ی وا بیهرحم و
دلهرقم، به کلیل ماسییه کی که سکی توخ چاک بکه م...!
دوایی بریارمدا به هیژیکی زۆر کار بکه م، تاقه ت و ئیشی
ده ویست. که و تمه سه ر کلکی و سه وله که م له لووتی
راکرد. پیستی زۆر ره ق بوو، به لام له گه ل ته وژمی
سه وله که م و به هه موو هیژیکه مه وه توانیم، لووته کانی
هه لزیتم، ماسیش وه کو پشیلای حه وت روح وایه، هه ر
زیندوو بوو، نه ده مرد. بۆیه سه ولکی تری توندم لیڤا.

خوین له په نجه کانم هاتنه خوارئ، نه مده زانی،
خوینی ده ستمه، یان خوینی ماسییه که یه .! دوایی زانیم
په نجه کانم ئازاریان خواردوو و بریندار بوونه . گیانه وه ری
زۆرم لئ خرپوونه وه، بیژم له جه سته ی ماسییه که بۆوه،

زۆرى نە مابوو، فېرى دەمەۋە ناۋ دەرياكە، زۆر بېزىم لى
بۆۋە ...!

ۋەك خەلكى قىرتاجەم كىرد، بە كۈنىكى ژىر لوتەكانى
مەلمواسى، بە ئاسانى رىخەلۆك و ناۋ ۋىرگى بە گوپى
ۋەربون، چەندىن ھىلكەشى لە ھەناۋدا بوو، گازىكم
لىگرت، زۆر رەق بوو، ھىچ بە ددانەكانم ۋەنەنوسا. گازى
دوۋەمىشم لىدا، ھىچم بە ھىچ نە كىرد. گەرچى بېزىشم لى
دەبۆۋە، بە لام لە تىكم جۈبى و بۆنىشى گىژى كىردم.
تامى ۋەك تامى تۆى كىندور شىل و لوس و بىتام بوو.
پىرسىم، دەبى كەسى ھەبىو بىت، ۋەك مەن، ۋەك
ئىستى مەن، ماسى تەر بىخوات. بە دوو پاروۋ تىرم
خوارد، وامزانى ماسىيەكى گەۋرەى سوۋر كراۋەم
خواردوۋە. ۋەك رۆژى كاردەساتەكەم لىھاتەۋە، ھاتمەۋە
دۆخى جاران. تىنۋىتتىم كەم بۆۋە، خواردنىشم زۆرە، لە
ماسىيەكى گەۋرەى دوو مەترى دىژ ھەر دوو پاروم لى
خواردوۋە، زۆرم ھەلگرتوۋە، پاشەكەۋتى زۆرم ھەيە،
ئەۋەيان كامەران و دلشادى كىردم. لە كراسەكەم لوولدا،
تا سەرما كارى لىنەكات، ھىشتا بۆن و خۈينى پىۋە
مابوو، بۆيە دوۋجارى تر لە ئاۋەكەم ۋەرداۋ، ديارە بۆنى
ماسى زىدە تىژە، بۆيە شاكىك گەيشتە سەرى، ماسىيەكە

له‌ناو ئاودا بوو که شاکه‌که پری دایه، سه‌ری له ده‌می
ئه‌و دایوو و کلکی له مستی مندا بوو، که زانیم زۆر
ترسام؛ شله‌ژام، خۆم گیر کرد، ویستم رایکیشمه‌وه،
به‌لام سوودی نه‌بوو، ترسام، نه‌وه‌ک قوڵم له‌گه‌ل
ماسیه‌که قوت بدات و ئه‌تکم بکات. به‌رم دا و سه‌ولیکم
تینگرت و له‌ لموزیم گیرکرد، ئه‌ویش نیوه‌ی سه‌وله‌که‌می
قوتداو به‌ شکاوی رامکیشایه‌وه.

ئاۋەكە ھەلدەقۆزىيەۋە، تا گەردىنم ئاۋ ھات. بەم جۆرەم
 رابوار، ھەتا پاش نىۋە شەۋىكى درەنگ، ئاسمان
 ترسناك و تاريك خۆي دەنۋاند، كەشەكە، شىدار بو،
 خۆم راگرت، بەرگەم گرت، زۆرانبازىم لەگەل شەپۆل
 شىتەكان زۆرى خاياند، تا لەناكاۋ، ئەو سەرگەوت،
 منىش ژىركەۋتم، بەلەمەكەم ۋەرگەپرا، نوقمى ئاۋ بو،
 ۋەك رۆژى كارەساتەكە، بە مەلە و كۆشش خەرىك
 بووم، دەبۋايە كۆلنەدەم. لەو كاتانەدا، لويىس رۆنجىفۆم
 بەبىرھاتەۋە، ئەو كەلەمىرد و پالەۋانە. ئەو يەك دوو
 مەتر لە من دور بوو نەمگەيشتى و خنكا. ئەدى منى
 بىھىز و برسى، چارەنوسم چى دەبىت؟! باش بو،
 بەلەمەكەم سەرئاۋ بۆۋە. بە دوو باسكە مەلە گەيشتما و
 گرتمەۋە.. خۆم گەياندى.

-۲-

ئەگەر ۋەرگەپرانى بەلەمەكەم، بەم نىۋە شەۋە
 نەبۋايە، كاتى نەبۋونى شاك و گيانەۋەرە، ئەگەر كاتى
 عەسر و ئىۋارەيەكى زوۋ بۋايە، ھەر ماسى گەرە و
 شاكەكان قوتيان دەدام. پەت پەتيان دەكردم، رۆژى
 رەشيان نیشان دەدام. دوو سەۋلەكەشم ئىۋە خۆش زۆر

مه منون بووم به وندده، باش بوو له ترسی سه رما.
 کراسه که و پیللاوه که م له به ریوو، نه گهرنا نه وانیشم له
 ده ست ده چوو. ! سه وله شکاوه که م که و ته وه ده ست، له
 ترسی نه مجاره به توندی له به له مه که م به ستایه وه.
 سه بریکی ته و افه که م کرد دیار بوو، وای نیشانده دا که
 دیسان سه رونخون ده بیننه وه، بویه ویستم به کسان
 دروست بکه م، خوّم قایم کرد، به لام سودی نه بوو،
 دیسان وهرگه پامه وه، نه مجاره، له جاری پیتشو خراپتر.
 له بهر نه وهی له ترسی وهرگه پان توند خوّم له به له مه که م
 په ستابوو، بویه نه مجاره که وهرگه پام، که و تمه بن
 به له مه که و گریی به ستنه وه که شم لی گوم بوو، به
 ده ستیک گرانیه که ی به له مه که ی سه رم که متر کرده وه و
 به ده ستی نووه مم هر له گرییه که ده گه پام، دوايي
 نوژیعه وه، گرییه که م، شل کرده وه و ده ریا ز بووم، نازا
 بوم، نه مهیشت زور بخاینیت، نه گهرنا ده خنکام! پاش
 نه وهی قورگم پر ئاوی سویر بیوو، رزگارم بوو. له و
 هموو بینه و به رده دا، سه غلّه ت نه بووم، ده ستم له
 به له مه که هر به رنه دا، که هه لسه امه وه، به له مه که م
 وهرگه پرایه وه سه رپشت و هه وایه کی بنگه ردم به پپی
 سییه کانم هه لمژی...

له رۆژی هه شته مدا، وامده بینی. که من باران دهباریت
 و نه گهر بباریت، منی ته نیا و تینوو، تیر دهکات و
 قورگم ته دهکاته وه، له هه وره ره شه که دا دیار بوو،
 به لام له به دبەختی من یهک دلۆپە ی لی نه هاته خواری،
 کاتر میڕ بووه هه شتی به یانی، خوشیکرد، بووه سامالیک
 وهک ئاوینه، ناچار قومه ئاوکی سویری ده ریام
 خوارده وه، بینیم تامی ئاسایی بوو، دهستی خۆم
 شکانده وه، که چەند رۆژه خۆم وا هه راسان کردووه و
 شیتی قومه ئاویکم و نایخۆمه وه...! ده ریا شین و جوان
 بوو، دیمه نیکی رۆمانسی بیگهردی ده نواند، ئاسۆکه ی
 لووس و جوان، هه ر زینه ت بوو ته ماشای بکهیت. له م
 خوشیه دا بووم، نه وره سیکی پیرم لی به دیار که وت، هاته
 سه ر رۆخی ته و افه که م. ئەم نه وره سه پیره موژده ی
 نزیکبوونه وه م بوو له وشکانی. نه وره سه کانی جاران،
 گه نچ و به تاقهت بوون و تاقهت و شکۆیان هه بوو دور
 برۆن و بگه پینه وه، به لام، ئەم پیره نه وره سه، دونیا
 دیدیه، ده یزانی دورناکه ویتته وه، زۆر ناچیتته قولایی
 ده ریا... ماری، چاوشین و ره زاسوکه که ی هاوپییم به

بیرھاته وه، چۆن، یه که مین جار پیکه وه چووینه سینه ما
 و زۆر له نزیکم بوو، رووداوی فیلمه که ی بۆ ته رجمه
 ده کردم، تا دوام بۆ بکات و له بهر من چوو بووه،
 که نیسه ی کاسۆلیک و دوای بۆ کردم. تا دووره قهزا و
 به لا بم. له خودا پارابوو، بمپاریزیت. ئه وه نده دیکه تی
 ده ریا م دابوو، هه ر زوو زانیم رهنگی گۆراوه...! ئه وه یان
 شادومانی کردم. به له مه که م، خیراتر بوو، واتده زانی
 چه ند ده ستم له گه له و سه ولّم له گه له ده که ن، یان
 ماتۆرپکی له سه ره...! خیرا ده پۆیشت، تیژ... وام هزر
 کرد، هه ر په نجا میل ماوه بگه مه وه سه رزه وی، ده م
 ناده می، هه لده ستامه وه سه ری تهماشای پیشی خۆم
 ده کرد، وام تهماشا ده کرد و دلم وای ده ووت، هه نوکه
 هه نوکه گلۆپه کان ده رده که ون، بۆنی ئاوه دانی و
 به نده ریکی لی دیت...!

بهشی دهیهه

-۱-

شهوی هه شته مین، ئاره زوی نوستنم نه بو، ل
کاتر میری نۆی شه ودا و هه تا هه شتی به یانی نه ورسه
پیره که له سه ر ته و افه که م بوو، دلّی خۆم ده دایه وه
به وه ی پاش که میکی تر ده که مه وه وشکانی. وامده زانی
بو خاک و خالیکی دیار کراو ده پۆم. به بی ئه وه ی هیچی
تازهم هاتبیته پیش، هه ر هیچ! به خۆپایی، وام هه ر
ده کرد. هه ر نه ورسه پیره که و گۆپانی رهنگی ئاره که،
وایان ده که یاند. سه رم به سه و له شکاوه که کرد و له گه ل
هیوا و ئه و هورپینانه خۆم له بیر چوو.

"ده بی ئیستاش...! ئاستی رویشتنم، له گه ل هیلی
فرینی فرۆکه کان بیته...!"

ئه که ر وا نه بی و تۆز قالیک لامدابیته، ئه وه یه کسه ر
ده که مه کۆلۆمبیا...!

"ئه که ر بو لای باشووریش پیچم کردبیته وه، ئه وا خۆم
له که نداوی ته نکیل ده دۆزمه وه...!"

زه حمه ته بۆ منى ته نيا و ماندوو و برسى و بى
قىبله نما، ريگا بدۆزمه وه ... زه حمه ته، به لام وره م هر
بهرز بوو و خۆم سه غله ت نه ده كرد .

نيوهى شه ويشم به سهر داهات و رووداوى تازه نه بوون،
ئه ستيرهى جوان، ئاسمانى شينم له گه له و دلم
ده كاته وه . شه ماليش، به كزه فينكه كهى دلشادم ده كات
و پيره نه وره سيش له سهر سهرمه و جار ناجارى،
دهندوكيكي هيواش له سهرم ده دات، وهك ئه وهى بزاني،
سهرگهردان و ويلم، بۆيه ئه زيه تم نادات. پر به دل ئه و
نه وره سه م خوشويست، ئه وهى تر كه خواردم برسيم
بوو، به لام ئيستا په شيمانم، چهندي بلييت په شيمانم!
ئه مهش، ئه وه ندهم خوشده ويت ... ئه وه نده لام پيرۆزه،
وه خته قووتى بدهم. له گه ل منا، ده جولا، كه سر و
بيدهنگ ده بووم، ئه ويش به سته زمانه كر ده بوو ..

به ياني زوو قاچه كانم دريژ كرد، ئه ويش هاته سهر
قاچه كانم، هيدي هيدي دهن دووكي له پيلاوه لاستيكه كه م
ده دا. به هيواشي گرتم و هاته ناوده ستم، وهك ساوايه كي
به ناز ده ستم به سهريدا هينا، گهرچي نيوه مردوو ببوم و
برسيه تي په كي خستبووم، به لام، بيرم له كوشتن و
خواردني نه ده كرده وه . به دهركه وتني تيشكي خوري

روژی نوویه م، به نده که ی ناو دهستم ئازاد کرد
 شه قه ی بالی دا و رویشته .. ته ماشام کرد هتا
 ئاسوی چاومدا ونبور پشتم له تیشکی خۆره گه رمی
 کرد، پۆرگه کانی پشتم، به تیشکی خۆر و ئاوی سویر
 زۆر کولابۆوه، بۆیه برینه کان زۆر ببوون، پشتم ببو
 پارچه یه ک خوین و کیم، که دهستم بۆ پشتم دهبرد
 پارچه گوشت و قه تماغه ی له گه ل ده هات، چه رمی دریت
 لی ده بۆوه، ئاو و لیچی لی شۆر ده بۆوه، دم ناده من
 هه لده ستامه سه ری و ته ماشای پشته وه م ده کرد و
 ئاسوی چاوه کانم دور ده برد، هیوای موژده ی رزگار بوون
 ده ویست ببینم، به لام! به داخه وه له چاو ئیش و
 نه زیه تخواردن و پێشکه و پێشکه زیاتر هیچی ترم چه نگ
 نه ده که وت...!

-۲-

هیوای دوازه سه عاته که ی رابردووشم به فیرو چوو!
 به یه کجاری بی ئومید و ره شبین بووم. سه ر خۆزگه م به
 مردن خواست، بیرم له مردن کرده وه، چۆن بمرم؟! یان
 ده بی خۆم بکوژم، یان خۆم بخنکینم، ناوم له ده فته ری
 ژیندا سه راوه ته وه، ته واو. چاوم له سه ری که دانا، به

خەيال گەيشتمە لای ھاوړې جولەكەكە ماس نسر،
 كوتالفرۆشېكې قسەخۆش و ھەرزانفرۆش بوو، لە
 خەيالەكەمدا لە ھۆلې باتېك دانېشتبووېن، لەو ھۆلەدا،
 ژنېكې ئەندام زراقي نازدار، سەمايەكې عەرەبې دەكرد،
 چەند ھەز بېكەيت، لەگەل مۆسېقاكە گونجاو بووېن. چاك
 خەيال بېوېن، ھاوړېكەم. زاراوھې كاستېتېلېاي ئېسپانې
 دەرزانې، چاك لەيەكترې ھالې دەبووېن. لەو خەيالەدا
 بووم و لەناكاو كېسەلېكې گەورەي چوارمەترې تەونې
 خەيالەكەي پچرېم و كاتە شېرېنەكەي لې تال كردم، بە
 خەيالېش، وازمان لېناھېتن، ساتې كامەران بېن!
 ترسېكې كوشندەي ھاوېشتە دلم، كە بەرز دەبوو و
 سەرئاو دەبوو، كەرتە شاخېك بوو، زەبەلاح و گەورە، كە
 نقومېش دەبوو، چەورېيەكەي لەسەر رووي ناوھەكە
 جېدەھېشت. دەستمدايە سەولەكەم، ھېچې ترشك
 نابەم. بو پاراستنې خۆم لە ھەموو مەترسېيەك، ھەر
 سەولەكەم. ئې كە مړوف بېعار و جەربەزەيە، پېش
 دەمېك ھەزم لە مردن دەكرد، بېرم لە خۆكوشتن
 دەكردەوھ.

ئېسقاش ترسې مردنم گەيشتن، عەودالې،
 خۆپاراستن و دەستوھشاندنم، ئاي چەند ژيان لە مردن

شیرین تره...! کاتیش، هییدی هییدی، به ره و دهرکه وتنی
 ماسی شاکی کافر م ده بات... له بهر نه و کهین و بهینه،
 له بهر نه و رووداوانه هه لکۆلینی تۆماری رۆژیکم له سهر
 به له مه کهم له بیر چوو...! خیرا کلێله کانم دهرهینا و
 ژمارهی رۆژیکێ تال و چاوه پوانی ترم زیاد کرد...!

-۳-

لقی دارێک، یان پوشیک، له رۆژانی پیش
 کاره ساته که، له لام هیچی نه ده که یاند، به لام ئیمپۆ، وات
 رۆژی نوێم، نه وه زۆر ده که یینی؟! دوینی به خه یال و
 ورده بیرم زۆرم نه مابوو، بگه مه وه سهر زهوی و رزگارم
 بیت، وا ئیمپۆش به دیتنی لقه دارێکی سهرئاو، که به
 ته و افه که مه وه نوسابوو، زۆری ده ووت، هیوای که یاند،
 بونی نه م لقه داره، به هزری من، نزیکیه له وشکانی،
 له کاتی خۆیدا چه زه تی نوح بالنده یه کی به ره لا کرد و که
 گه پرایه وه سهر که شتی که لقی ته پری زهیتونیکی له گه ل
 خۆیدا هینابوو، که چه زه تی نوح نه مه ی بینی، بزهی
 هاتی و موژده ی دانی، که زۆریان نه ماوه و وشکانی
 هه یه...!

له ماله وه، ئيمرۆ قه شه که مان، دوا نوێژی مالتاوايي
 بۆ ده کات، پرسه که م ته و او بووه، له سه د لاوه ليقه و ماو
 و به دبه ختم، به س له وه نه بێ، که ئيمرۆ ته م لقه داره م بۆ
 هات، مني برسي و گه ده وشک و ريخۆله مردوو، وا
 خواردني بۆ هات، سه د سوپاس و شوکری ده ویت، لقه
 داره که م، تام کرد، تامی تال و تفت و ناخۆش بوو،
 به لام! بۆ من زۆر بوو، تامی گرنګ نيه، بوونی گرنګه ...
 له مني بيکه س و به دبه خت و بيهيوا، چي چاوه پێ
 ده کريت، که سيک به هيواي رزگار بوونه، هيشتا خاليکی
 نه هاتبيته پيش..! وا چاکه و نوێژی مردن بکه م. هيچ
 ده روازه و نيگام نه ماوه، بيجه که له نوێژی مردن..!

به‌شی یازدهم

- 1 -

هه موو که سیڤک، هه ر بو یادگاری و بیره وه ری، یادی
کۆن، یادی تال و شیرینی دوینی به بیر خویان
ده هیئنه وه، وا منیش، باسکه مه له و په له قاژه ی مردنی
هاوریم لويس رۆنجیفۆم دیته وه پیشچاو. ئه دی رۆژانی
بیھیوایی و مانه وه ی خۆم به ته نیایی و ئاوی سویری
ده ریا و برژانه وه ی برینه که ی قاچم و زۆربونی پۆرگه کانی
پشتم و وه رگه رانی به له مه که م... هه موویانم به بیر خۆم
ده هیئنایه وه، چه ندی بگێرمه وه، ته واو نابێ، ترسی
شاکه که و کوشتنی نه وره سه که و زۆری تر... هه موویان،
وه ک فیلمیکی سینه مایی دیمه نه کانی دینه وه پیش چاوم.
تاریک و روون بوو، هه وایه کی به هیژ هه لیکرد، قاچم
ژانی زۆر بوو، ده له رزیم، خۆ منیش مروقم، گوشت و
ئیسقام، هه ستم هه یه وابوو عومریک به ته نیام و
سه رگه ردانم، که رووداوه کانم به بیردیته وه، زۆری نامیئی
میشکم به ته قی... ئیسقانه کانم به ژان که وتبوون، هه ستم
ده کرد، سه رم له به ده نم گه وره تره... که خۆره له لات،
هیلتیکی تری ته مه نم راده کیشم و ده بی چاره نوسم بگاته

کېده ری، روژیکې تریش، دی و من ته نیام و شهیدای و
شکاني و مردنم!

-۲-

له بهر ژانی قاچم، که و تمه سهرېشت، هرچی
لیده که م، هر ژانی هیه، دريژم کرده وه، ژانی هر
زوره، ويستم هه لسمه وه سهرېي، نه متواني سهر اوسه
به ربومه وه، سهرم بهر روخي به له مه که کهوت و چاوه کانم
زهق بوون، له گهل نه و ژانه قورسه ش، کاتم هر له بيره،
ته ماشای سه عاته که م کرد، بينيم، چواری به يانییه، کاتی
ته ماشای ئاسوویه، ته ماشای دووره. زور ته ماشای
ئاسوی دهريام کردبوو و هيچم چنگ نه که وتبوو، بویه
به هیواوه چاوم له ئاسمان گیرکرد، بينيم رهنگی گورپاوه،
سوور بوو. دهريا سهرمای ده نواند. ژانی چوکم زورتر
ده بوو، زوری نه مابوو له ژانا چاوه کانم ده رپه رپیت، بیجگه
له و ژانه، ژانه سهریش هاته سهری، سهریشم کهوته
ژان. هر نه وه بوو نه فه سم ده هات، نه گهرنا مردوو
بووم! حهزم له مردن زیاتر بوو نه که له ژیان. روژگارم
بهس روژ ژماردن و ژان و بیهوایی و شک و شینی
ئاسمان، ئاوه کهش که سک ببوو.

به یانی چەند وینە ی گە لا و لقی دارم لە سەر ئاوا
 بینی، زانیم هی دارگوێزە، بە فیزەو، گالته م بە خۆم کرد.
 دوینی شەویش تەماشای سەماکەرێکی عەرەبم دەکرد،
 دوینی لە شاری موبیل بووم! ئەم شەویش لە مالهۆم.
 لە بۆگۆتا لە گەل هەقالەکانمدا، لە قوتابخانە ی لاسال لە
 شاری فیلافیشانسو بووم، ئیستاش زەوی دەبینم، ئەگەر
 پێش چەند رۆژی بوایە، یەکسەر، خۆم دەهاوێشتە ناو
 ئاوەکە و بۆی دەچووم...! وام لیھات، ئەو سەرەبە ی
 پێشچاوانم بە دیقەتەو بۆی دەچم، کە دەچم.. نزیک
 دەبنەو...! جارجاریش بە دوری دوو کیلۆمەتر
 دەبینم... لەو دوربۆنە و نزیکبۆنەدا، رووم وەرگێرا...
 خۆزگەم بە مردن خواست. دیسان خەیاڵ و سەرەبە! وای
 لیھات، بە رۆژیش خەیاڵ دەبم، چۆن بەشەو خەیاڵ و
 خەونم دەھاتە پێش، واملیھات! گەوالە یەک هات و
 ئاسمانی شینی لێگومکردم، لەخۆرەلاتەو، خوشموست،
 لام پیرۆز بوو، لە شەودا دەرسانم، بە رۆژ باشترم،
 گەرمەکە قەیدی ناکات. نیکەران و بیزارم، شەو تاریکی
 و نامۆی، رۆژیش ژانە پشت و زورانی وە ی پۆرگەکان.
 سەد لەعنەت لە بەدبەختی و چارەپەشی خۆم! خۆزگە

پارچه پارچه بومایه و هر پارچه یه کم که وتبایه لای
 ماسیهک، نهک توشی ئەم نارهحه تیه بومایه ...؟!
 بۆ سهرینه رهقه کهم گه رام، باشه! سهرینم بۆ چیه،
 خۆم خه و ناچیتته چاوانم، سهوله کهم شل کرده وه و
 سهرم پیکرد، کاتژمێر بۆوه پینجی به یانی، بهم کاریوده یه
 زانیم وینه کان راستن و زه وییه کی که سک و درێژ له
 رۆخی ده ریادا دیاره. دلشاد و کامه ران بووم، له خوشیا
 شاگه شکه بووم، وهک ئەو کاتانه ی که گلۆپی فرۆکه کانم
 لیوه دیار بوون، که نه وره سه کهم بینى، که بینیم رهنگی
 ئاوه که گۆراوه ... ئای نه گه ر دوو هیلکه و پارچه یه ک
 گوشتم له پیش ده بوو، ئای نه گه ر گلاسێک شیرم
 له بهرده ما ده بوو...!

که سکاییه که، هه ر دوو کیلۆمه تر له من دوور ده بوو،
 ده ستم دایه سهوله کهم، به لام! من برسی و ماندوو
 سه ولیکیشم شکاوه! ئەدی ژانی ناوله پیم، ژانی پشتم،
 خۆم هه ر ده ردیکم نییه ...! به لام، کۆلم نه دا و
 به هیزه وه تاقه تم دایه به رخۆم و به ره و پیشه وه چووم.

به سهولته شکاوه که و شه ماله فیئکه که، که منی
چوومه پیئش، که ده چوومه پیئشتر دارگوئزه کان، گه وره تر
ده بوون.

"داخی گرانم" گهر دوو سهولته کهم نه فه وتابایه، ئیستا
خیراتر ده رویشتم "رویشتن به یه ک سهولتی شکاو زور
زه حمهت بوو.

که زورتر رویشتم، توشی به رده لانی بووم، که فیه تیژ
و تیشی ده م تیژ، بویه به ناچارى خوم له به له مه که
مه لدايه خوارى و به له مه کهم جیهیشت، منی برسی و
ماندوو، ده بی دوو کیلومه تر به مه له بپریم، پشتم
ده زوریتته وه، چوکم ژان ده کات، به لام ده بی مه له بکه م!
که ئاو به پشتم که وت، هه موو پورگه کان که وتنه ژانی
زورتر، که که وتمه مه له زورتر ماندوو بووم...! به لام
هه ستمکرد، وا به ره و زه وی وشکانی ده چم... له هیوا
نزیك ده بمه وه... کراسه کهم له بهر کردبووه و له پشتم
به ست بوو، قه یسانی پیلاوه که شم توند به ست بوو، بویه
هه ردووکیان ئه رکیان گرانتر کردم... له و ته نگاوییه،
زنجیره که ی ملم خه ریک بوو ده بیته وه، به لام، چاپوکانه

به ده‌م گرته‌وه . وه‌ک شیتتی، ملم له ده‌ریا ده‌نا، به‌لام
ده‌ریشتم، ترسی ته‌وه‌شم بوو، نه‌وه‌ک شه‌نگم له‌به‌ر
نه‌مینئ و په‌کم بکه‌ویت، به‌لام، هیوای ترم نه‌ماوه،
بیجگه له مه‌له‌کردن ... خو به‌له‌مه‌که‌شم دوورکه‌وته‌وه ...
داریکم له ده‌ست بوو هه‌ردوو سه‌ری پیس ...!

بهشی دوانزدهم

چاره که سه عاتیک بوو مه له م ده کرد، به قسه ی خوم
یه ک کیلومترم بریوه، زه ویم، لی به ده رکوت، جوان
جوان دیار بوو، بروام کرد نه مجاره راستیه، تیشکی
هیوام بینی، دلخوش بووم، تیشکی خور ده توت زیړه
له نیو که لا و لقی دارگویره کان خوی نیشان ده دام، زانیم
گویره کان، دارگویری هیندیین، گوند و ثاوه دانیم بینی،
هیدی هیدی، خانوبه رهم بینی، بووه بیست ده قیقی
ته او و مه له ده که م، زور ماندوو بووم، بروام به خوم
مه بوو، هیژم دایه به رخوم و ملم نا و رانه وه ستام.

نیوه ی ته مه تم له ده ریا سه رفکرد، قهت وهک نیستا،
مه ستم نه کردوو که مه له وانزانی چاکم و مه له وانی
پیروزه. ! نیمړو توی مانگی مارسه، وا نزدیکتر ده بمه وه،
دارگویره کانی گه وره تر دیارن، مه ستم ده کرد، تیشکی
خور ماسولکه کانی ده ستمی به هیژتر ده کرد! ئاوی
ده ریاش شیرین تر ده بوو. له وه ده ترسام، نه وه موو
رهنج و کوشش هم به فیرو بجیت و تاقه تم نه میننی و په کم

بکەوئیت. بەلام خۆشبهختانه، هیزم هەر مابوو، دەچومه
پیش و دار گوێزهکان قەبهتر دەبوون.

کەمێکی تر رویشتم، ویستم تاقیبکەمەوه، بزاتم قاجم
بەر لمی دەریا دەکەوئیت و پییهکانم دەگەنە بن
ئاوهکە...! بەلام، دیار بوو، هیشتا قول بوو، هیشتا
چونەپیشەوهی دەوئیت، تاقەت و مەلهوانی دەوئیت.
دارستانی چڕ و سه‌وزایی زۆرم لی دەرکەوت، دوو جاری
تر، ویستم لەسەر پییهکانم راوهستم... دواجار، پاش دە
رۆژ، راوهستم! قاجم بە خاکەوه وه‌نوسا...! راوهستم!
قاجم بە لم و قوری دەریا کەوت. رویشن، بە روی
شەپۆل بۆ منی ماندوو و بیزار ئاسان نەبوو، کاریکی
قورس و ئەرکیکی گران بوو... پانتۆل و کراسەکەی بەرم
و مەدالیاکەی دەمم و ئەزیەتی پیللاوه‌کەم. هەموویان،
کارەکیان زەحمەتتر دەکرد، خۆ ئەگەر، زوو خۆم رووت
کردبایه‌وه، زۆر باش دەبوو، بەلام! دیارە ئەگەر مڕۆف لە
گەرووی مەرگیشدا بێ، هەر شەرم دەکات و حەز دەکات
هەر پۆشته بیت...!

زۆری نەمابوو ببوریمەوه، ئاو تا پشتینم هات، بۆیه
بەناچاری دووبارە کەوتمەوه مەلهوانی هەتا ئاستی
ئاوهکە گەیشته رانم... ویستم غار بدەم، ویستم شەقاوی

گه وره بهاویم... به لām هیشتا، ئاوه که ی ته وژمی بۆ من
 هه بوو... خوین له چۆکم ده هات، بن نینۆکه کانم پر قوم
 ببوون. هه موو شته کانی پیشم ده سوران، زه وی، دار،
 ئاوه که، وام هه سترکرد، ده یانه ویّت قووتم بدهن، بهم دوا
 دوا ییه، خه ریک بوو، داوه شیّم! به لām، دیار بوو، خه ون و
 تارمایی بوون و له ئاکامی ماندوو بوون دروست بوون.
 به هه رحال! له سه ر ده ست و له سه ر چۆکان خۆم گه یانده
 سه ر زه وی گشت گیانم خوین بوو، شه که ت و نیوه
 مردوو، هیمن و مات لێیکه وتم و بیرم له هیچ نه کرده وه.
 نه مده زانی په نام بۆ کێنده ری بردییه، به ئاره زوو و
 ویستی خۆم نه بوو. کپ و سه رسام و ئه بلّه ق ببووم!
 کزه ی شه مالّ داره کانی ده هه ژاند، یاری شه پۆلی
 ده ریاشم لێ نزیک بوو. هه ر ئه وه نده بوو سه رم ده جولا و
 چاوم ده گێرا و چواره وری خۆم پشکنی، بینیم، له
 دووری بیست مه ترێک په رژینیکی به سیمی سه رتیز دیار
 بوو، پێچکۆله یه کی باریک و پاشماوه ی چه ند گوێژیکی
 شکاوم به دی کرد، خۆ ئه و شتانه، بۆ من هیچ بایه خیان
 نییه و کارم پێیان نییه، به لām بۆ من زۆری ده گه یاند،
 ئه ویش نیشانه ی بوونی ئاده میزادو ژیا نه...!

کاترْمیر گه یشته شه شی به یانی، هر ده ده قیقه
 ده بوو پالم دابووه، هندی گوژی هیندیم دیت، به
 خشخشوکه بویان چوم، گه یستمه داریک و پستم به
 داره که دا، دهستم بو گوژی هیندییه که دریژ کرد، دهستم
 گه یستی و هینام. هه لگیپر و وه رگیپر کرد، وهک ئه و
 ماسیه ی که پینج روژ له وه پیش له ناو دهستما بوو،
 گویم له قله قلی ئاوی گوژه که بوو، گویم له ئاوه و
 زوریشم تینوو و ئه وهش زورتر شه یدای ئاوی کردم و
 زیاتر تینوو بووم، ئه و گوژه سی کونی هه بوو، ئاویشی
 تیدایه و تامه که شی خوشه، به لام شکانی گوژه که
 ته ورداسیکی ده ویست، منیش له کلله کان زیاتر هیچم
 شک نه ده برد، ئه وهشم ده زانی شکانه که به و کللانهش
 نه ده کرا، واته گوژه که، بو من هیچ...! بویه
 به ناچاریه وه فریما و ئه ویش بو ناو ئاوه که غلوربووه و
 شله ی هات...!

له دووره وه، سه گوه پئی ده هات، گویم قوراخ کرد و
 زه ینم بو لای دهنگه که راگرت، له ناکاو تیشکی زیوینی
 ده رکه وت، چاوم به تیشکی که وت، ته ماشام کرد،
 بینیم، تیشکه که هی جامیکی ئه لمنیومی سه رشان
 کیژیکی ره شه، سالدانه سالدانه ده پویش.

دههات و منى نه دييوو. له دوورده ته ماشام كړې.
 په له م بوو، زوو بزانه نيزه كينده رتيه، ويستم له ناكايي
 نه ودا ناوچه كه بناسم، پرسيم! خه لكى جاما يكا. نه رځيل
 و هه موو خه لكى دوورگه كاني نه نتيلم هينايه وه پيش
 چاوى خوم... ده بى نه وانه چ ميلله تيك بن!؟ چ زمانيك
 تينگه ن! ده بى له زمانه ئيسپانييه كه ي من بگرن، خو
 نه گهر له ئيسپانييه كه م حالى نه بيت، نه وا يه كسر
 راده كات و دهره ويسته وه و نه و هه له شم له كيس
 ده چيت...! من كه لكى هيچم نيه! وهك مه لوتكم،
 كه لكى جولانه وه م نيه، به ئينگليزيه كي ره وان بانگم
 كرد... وتم:

هیلپ می...!

نه ویش به زه قى ته ماشای كردم و هاوارم كرد:

هلوهلو... هلوهلو...

ديار بوو، دوودل و سه رسام بوو، لای نه و عه نتيكه
 بوو، بپروای نه كرد، رايكرد، هه لات، دووركه و ته وه و
 ديسان به ته نيا مامه وه... ته نيایي...!

ههر نه وه نده بوو هه ناسه م دههات، بيتهوش كه وتم و
 له په نا داره كه هانكه هانكم دههات، گويم له سه گوه پي
 بوو، خوم قيتكرده وه و هه لسامه وه سه رپي و به هيزي

دهستم خۆم راگرت. نىگام ئاراسته‌ى لای سه‌گوه‌په‌که
 کرد، يه‌ک دوو ده‌قیقه راوه‌ستام، که‌م که‌م، سه‌گوه‌په‌که
 نزیک ده‌که‌وته‌وه، زانیم بۆنیان کردووه، ده‌هاتن.
 ماوه‌یه‌ک، که‌شه‌که هیمن بوو، هیچ ده‌نگی نه‌ما، بیجگه
 له‌گفه‌گفی با، هیچ ده‌نگی نه‌ده‌هات، ئه‌بله‌ق بیووم،
 چاوه‌کانیشم نه‌ده‌تروکاند، ئه‌وده‌مه‌ کورته‌م به‌ته‌مه‌نیکی
 درێژ زانی، هه‌ر نه‌ده‌پۆیشت. له‌ناکاوا! زه‌لامیکی درێژ و
 سه‌گیکی لاواز و که‌ریکم لى‌په‌یدا‌بوو. زه‌لامه‌که،
 تفه‌نگیکی له‌شان بوو، سه‌یری کردم. سه‌گه‌که‌ش هه‌ر بۆ
 لام ده‌هات. ئه‌ویش تفه‌نگه‌که‌ی له‌شان کرده‌وه و
 له‌به‌رخۆمه‌وه وتم:

له‌هه‌ر شوینی بى‌م، ته‌نیا له‌کارىب نه‌بى‌م، به‌ئىسپانى
 دواندم و پى‌م وت، یارمه‌تیم بده، چاوه‌کانى نه‌تروکاند و
 هه‌ر ته‌ماشای ده‌کردم. دیار بوو توو‌په‌ و پق له‌دل بوو،
 زۆرى نه‌ما‌بوو، گولله‌یه‌کم لی‌بدات، بمکاته‌ قوربانى
 گولله‌یه‌ک، سه‌گه‌که‌شى ده‌یلى‌ستمه‌وه، نه‌مده‌توانى
 دووریشى بـخه‌مه‌وه، تا‌قه‌تى ئه‌وه‌شم نه‌بوو،
 چه‌غه‌یه‌کیشى لی‌بکه‌م. دووباره‌، داواى یارمه‌تیم
 لی‌کرده‌وه، ئینجا قسه‌ی کرد و وتی:

- چیت به‌سه‌ره‌اتووه...؟!

ئەو دەيويست بەئاسانی ژان و کويړهوهري ده
روژدهکه می بو باس بکه م، بویه هر تهوهنده بوو نوزم
دهات وتم:

- من لویس ئەلیخاندرۆ فیلاسکۆم، من
دەریاوانیکی پاپۆری کالداسم. من له رۆژی (۲۸) ی
فبرایه ردا که وتومه ته ناو دەریا...!

وامزانی یه کسه ر پریم ده داتا و له باوه شم ده گریت،
وامده زانی که س نیه ناو و ناو نیشانم نه زانییت، که س
نه ماوه، هه والی منی نه بیستییت... وامزانی به گهرمی له
ئامیزم ده گریت. دلوقانه بۆم ده سوتییت...! به لام، ئەو
هیچ خۆی شیلو نه کرد و سه گه که شی له من
دوور نه خسته وه، ته نگاو بووم، ده مویست، سه گه که ی
چیتەر برینی قاچم نه لیستیته وه، ئەویش به ساردی و
به سه ری لمووزی وتی:

- تۆ دەریاوانی گواستنه وه ی په له وه ریت، ئەوانه ی
په له وه ری گوشتخۆر و به رازیان ده فراند و ئەو سامانه
گرنگه ی ئیمه یان ده دزی!
"منیش وتم"

- نه خیر! پاپوړی ئیمه، پاپوړه که مان، کالداس
نایبه تیه به چهک و ته قه مهنی؟! که نه م قسه یه ی
بیست، تفهنگه که ی دهستی له شانی کرده وه و وتی:

- ده چمه شوسته ی به ندره که و پیو یستم به
کلافه یه ک سیم هه یه، هه ر که گه پامه وه یارمه تیت
ده ده م. وامزانی ئه م هه له شم له کیس ده چیت، بویه
پرسیم:

- ده گه ریته وه ... ده گه ریته وه !

- ده گه ریتمه وه "وه لامي دامه وه"

بزه یه کی هاتا و که ره که ی دایه پیش خوی و روشت،
هه تا روشتیش، سه گه که ی هه ر خه ریکی من بوو.....
- دوا پرس یار، زه حمه ت نه بی ... ئیره
کینده رییه ؟!

+ "هه ر به ریگاوه" وتی:

ئیره، کولومبیایه !

به‌شی سیانزدههههه

-۱-

دهستم له گه‌پانه‌وه‌ی ئه‌و پیاوه شووشت، که گفتی
گه‌پانه‌وه‌ی دامی، وتی، ده‌گه‌پیمه‌وه‌و یارمه‌تیت ده‌دهم،
هه‌ر نه‌گه‌پایه‌وه، هه‌ر هیچ نه‌بی، سه‌گه‌که‌ی لی‌م پاس
بکات و واز له لیستنه‌وه‌م بی‌نی‌ت! سه‌گه‌که، که له
خوین و کیم و ته‌پی برینه‌کانم، تی‌ری خوارد،
دوورکه‌وته‌وه، له دیارم و له‌سه‌ر قوونان هه‌لتوروکاو
کلکی بۆم ده‌جولاند.

پاش چاره‌که سه‌عاتیک، خو‌ی و ژنه ره‌شه‌که، دیار
بوو خیزانی بوو، گه‌پانه‌وه، باش بوو، که‌ره‌که‌یان پی‌بوو.
پرسیاری لی‌کردم، که ده‌توانم هه‌لسمه‌وه، ده‌توانم برۆم،
لینگم ئه‌رز ده‌گری؟! منیش، ره‌زای خو‌م گران نه‌کرد و
وه‌لامم دایه‌وه، ره‌نگه، کو‌شش ده‌که‌م! هه‌لسامه‌وه،
ویستم برۆم، به‌لام له‌به‌ر بی‌هیزی سه‌راوسه‌ر که‌وتم، که
زانیاان شه‌نگم نییه، ده‌ستی گرتم، هه‌ردووکیان، خو‌ی و
خیزانه‌که‌ی، منیاان هاویشته سه‌رپشتی که‌ره‌که و
سواریاان کردم.

دە رۆژ بى ئاو و ھەوا بووم، دە رۆژە تىنومە و
 بەرگەم گرتبوو، بەلام ئەو دەمەى لەسەر پىشتى كەرەكە
 بووم، لەو دە رۆژە زۆرتر شەيدای قومى ئاوى خواردنەو
 بووم. زۆر بى شەرم، داواى ئاوم كرد. داواى ئاوى
 گويزى ھىندىم كرد، داوام كرد گويزىكم بۆ بشكىنن،
 گەرچى ئەو وتى، بەداخەو، تەورداسم لا نىيە، بەلام
 راستى نەدەكرد. خۆم بينىبووم، تەورداسىكى بە
 كەمەرىيەو شۆركردبوو. من وامدەزانى، ئەگەر گويزىكم
 بۆ بشكىنن و ئاوەكەى بخۆمەو، ئىسراحت دەكەم و پىر
 بەدل دەلیم ئۆخەى! كە دوو كىلۆمەترىك رۆشتىن، بۆم
 روون بوو، ئەو لەبەر تەندروستىم ئاوى خواردنەو
 ناداتى، ئەو واى بە باش دەزانى، دەبى پزىشكىك پىر
 بدات. ئەو دەيزانى، خواردن و خواردنەو بۆ من رەنگە
 باش نەبىت و سەخلەتم بكات...

زانىم لەلاى ئەوان پزىشك نىيە و دەبى بىمگەينىتە
 شارى سان خوان دى ئورایا، ئەم شارەش، دوو رۆژە رى
 دوورە! پاش رۆشتى نىزىكەى نىو سەعات، لە قەراخ
 خانوویەكى دارى سەر بە چىنكو منیان داگرت، لەگەل
 دوو ژنى تر، ھەلىانگرتەم و لەسەر جىگایەكى پاك و
 خاوين دريژيان كردم. جامىك شەلى گەرمیان ھىنا، بە

دەستى، ژنىكيان، دلۆپ دلۆپ لە دەمى كردم، بە
خواردنەوهى و گەيشتنى ئەو شلەيه بۆ ھەناوم، كەمى
ھىز و مەزاجم ھاتەو سەرخۆ، تىربووم، ئارەزووى
چىترم نەما. كە بەسەرھاتەكەم ھەندىك گىراپەو،
دياربوو، ھىچيان نەبيستبوو، نەيانزانىبوو، من خنكاوم،
ھىچيان لەو كارەساتە جەرگىرە نەبيستبوو، ئەمەيان
دلەنگى كردم.

-۲-

ئەو ژنەى دلۆپ دلۆپ ئاوى لە زارى دەكردم، لە
دەمى دامەو، كە چىتر قسە نەكەم، كاتى ئەو نىيە!
ئاوھەت بخۆرەو. قسەكانت بۆ دوايى، بۆ رۆژيكي تر
ھەلگرە. كە بۆنى چىشتم كرد، ئارەزووى خواردنم لا
دروست بوو، بۆ پاروويەك خواردن، زۆريان لى پارامەو،
بەلام! وتيان: تا دكتورى تەماشات نەكات، ناكري، زادى
بجىتە ھەناوت، نابى! تا پزىشكى دلنات نەكات، بىجگە
لەو شلەيه، ھىچ ناخۆيت. رۆژ درەنگ داھات و پزىشك
ھەر نەھات. داماسو ئىمتىلا، ئەو پىاوەى منى
ھەلگرەو، چووبوو بۆ شارى مۆلاتۆس و ئاگادارى
پۆليس و لىپرسراوانى كرىبۆو، ئەوانىش ھىچيان

نه زانیبوو، وهک زانیم، رادیویشیان هه بوو، به لام کهسی
وایان نه بووه، گوی له هه واله کان راگریت و زهوقی
بیستنی هه والیان نه بووه، نه گهرنا خو هه موویان به
کومه ل له رادیوکه کۆده بوونه وه.

مفه وه زیك و شهش پولیس بو رزگارکردن و بردن
هاتبوون، نه وده مهی نه وان له مولاتۆسه وه گه یشتن، من
چاک خه وم لیکه وتبوو، نه وه دوازه روژه وا نه خه وتووم،
به لام، نه وان ئاگاداریان کردم هه و هه لیانگرتم، زۆرم لا
ناخۆش بوو، له بهر ئازاره کانی هه موو گیانم، حه زم
نه ده کرد بجولیمه وه.

رووناکی لایته کانی ده ستیان، تیشکی فانۆسه کان،
چاویان ده زوراندمه وه، خه لکیکی زۆریشم لی کۆبیۆوه، چ
جا نه وان هه ی بو رزگارکردن و چاودییریم هاتبوون، یان
نه وان هه ی هاتبوون ته ماشام بکه ن، له قه ره بالغیه که
که می ته نگه نه فه س بووم، پشوم سوار و دلته نگ، وهخت
بوو بخنکیم.

دیسان رویشتم، ئای منی به ده بخت و چاره رهش،
دوازه روژه هه ر ده پۆم، هه ر به پۆم، هه ر ده پۆم و
نازانم له کام مه نزل و که ی ده گمه وه دوا مه نزل!

به ریگایه کی سهخت و هه وراز و نشیودا منیان برد.
له سهه تهخته داریک منیان بهرز پاگرتبوو. ههشت کهس
منیان له سهه شانیان داناوو، ههردوو کهسی لایه کیان
له سهه شان بوو... زۆرم گهرما بوو، له گهرمی و رووناکی
لایت و فانۆسه کان بیزار ببووم، ئه دی نارهحه تیمم له سهه
ئه و تهخته داره، دیاره بهختی من وایه، له سهه
تهخته داریک بو سهه تهخته داریکی تر، ههه ده پۆم...!
وامده زانی له ناو زیندانیکی تاریک و تهسکدام و ئازار
دهدریم، ههه نیو سهه عاتییک، ئهه ههشت کهسه دهگۆران
و ههشت کهسی تر دههاتنه بن دارهکه و دیسان
دهپۆشتین... ئهوهیان، باش بوو پارچه کیکی سویر و
ئاویان دامی. بهه غهلبه غهلبه، بهه سوار و له سهه شان،
ههشتی بهیانی گهیشتییه شهقامهکانی شاری مولاتوس.
خه لکیکی زۆر بو دیتن و پیشوازیم هاتبوون به سهه
مفهوهه و پۆلیس خه لکه که په رتهیان پینه دهکرا...!
ههه بابایه دههاته پیش و ریگا کهشیان ده بهست.
مولاتوس، شاریکی بچوکی ماسیگرانه، شهقامهکانی
تهسک و باریک و تهنگه بهرن و ههوای کهم بوو، منی

ماتدور و نه خوشیش ... خه لک هر ده هاتن. ده هاتنه
 ته ماشام! له شاری مونتیريا بۆ هاتوچو ههفته ی دوجار
 فرۆکه یه ک ده هات و هه وال و کالو پیوستیه کانی بۆ
 ده هینان، بۆیه هه والی من بۆ ماله وه و هه والی ماله وه ش
 بۆ من، دوا ده که ویت، من چاوه پروانی هه والی ماله وه م
 بروم، له جیاتی نه وه، خه لک بۆ دیتنم ده هاتن،
 ده سته یه ک ده هاته پیش و نیگیان ده کردم و جیگا کانیان
 ده گوری و ده کشانه وه و ده سته یه کی تر ده هاتن ... منیان
 له سه ر نه رزه که دانا و خه لکه که ش بۆ دیتنم پریزان گرت.
 دوو سال له مه و پیش له شاری بۆگوتا، به په نجا
 سانتفوس خه لک به کلوفه وه ده هاتن بۆ دیتنی
 ده رویشیک، که ماوه ی نو رۆژه له قه فه سیکی شووشه یی
 داخراو ژیا بوو، نه ویش بی نان و ئاو ژیا بوو، بۆیه ببوه
 پالدان و قه ره بالفیه ک نه و سه ری دیار نه بیست، وا
 ئیستاش منی ده رۆژ له ده ریا ژیاوی بی خوراک و به
 نه شکه نجه رزگارم بوو، خه لکیش، یه ک له دوا ی یه ک، له
 دور و نزیک، به په له دین بۆ دیتنم، به لام، جیاوازییه کی
 نه وه بوو، خه لکه که، به خورایی ته ماشایان ده کردم
 که سیش نه بوو، بلیت دابه ش بکات و پاره وه رگریست،
 نه گهرنا، بازارم ده بوو...!

له سەر هه مان ته خته دار، منيان گواسته وه بۆ شاری
 سان خوان دی ئوریا، ئه مجاره، له م هه واره دا، بینهر و
 خه لک زۆرتر بوون، شه ش سه د که سیك ده بوون...! منال
 و پیر، ژن، پیاو، گیانه وهر، کهر، گا و گولکیشیان...
 هاتن! به و ریگایه دا یه ک روژ روشتین، ههر خه لکم بینى
 پیاده و سوارم بینى. که خه لکه که م ده بینى، خه لکی
 له ش ساغ و ته ندروستی باش و چوست، ده بورژامه وه،
 که یفم پییان ده هات! بیگومان، هه موویان تیڕ و پۆشته
 بوون، هه سوودیشم پییان ده هات. له ناو ئه وه هه شاماته دا،
 ده نگى موسیقایه کم گوئ لیبوو، رادیۆیه ک بوو، که
 ده روشتین، دیار بوو، دلۆپه ئاوه کان و کیکه سویره که،
 زه وقى خواردنى لا دروستکردبووم، بۆیه زۆر هه زم
 چووبوه خواردن...!

که گه یشتینه ناو شار، چیم بینى، لافاوێک خه لک،
 هیرشیان هینا، شاریان چۆلکرد... هه موویان بۆ دیتنم
 هاتن... هاتنه پیش! دکتۆر همبرتوگومیر، که جهسته مى
 پشکنى و جوان و ورد ته ماشای کردم، بزه یه کی هاتى و
 موژده ی له ش ساغى دامى... فرۆکه راوه ستابوو،
 فه رموویان لی کردم و وتیان، بۆ ماله وه و بۆ باوه شى مال
 و مناله که ت بفره ... فه رموو...

بەشى چواردەھەم

-۱-

دە رۆژى مانەۋەم لە قولايى دەريا و لە پانايى ئاسۆ
بەرىنەكەي، تەنيا و سەرگەردان، بى ئاو و بى خۇراک
بوو، منى کردە پالەوان، خۆ ئەگەر خواردن و قىبلەنما و
قولايى ماسىگرتنم لەلابوايە، يان ھەر چەند پاروۋە
زادىکم لەلابوايە، نەدەبوومە ئەو پالەوانە! ئەو
شەپەسەگ و بەرگى و دەردەسەريە بۆ ئەو نەبوو.
بىمە پالەوان، بەلکو بەس بۆ ئەو بوو نەمرم! رزگارم
بىت! لىيان دەپرسىم، رات چىيە، ئىستاتو
پالەوانى...؟!

بەو سەرسام و شاگەشكە دەبووم، پالەوانى چى؟
من ھەر پىاۋەكەي جارانم، پالەوانى چى...!
پالەوانىيەكەم ئەوئەندەيە، ئىستاتو چۆكم ژان ناكات. پىشتم
ناھىشيت، ھەر وەك جارانم، ھىچ نەگۆراوم. برادەرە
دلسۆزەكانم بە چاۋىكى تر سەپريان دەكرىم. منىش رق
و بىزم لە چاۋانيان دەخويندەۋە...! من لە ژيانمدا ھىچ
رۆژا، قەت! ھىچ ناحەز و دوژمن و نەيارم نەبوۋە، ئەي
ئەم خەلكە بۆ وام تىدەگەن... بۆ!؟ زۆرىش كۆشىم بۆ

ئەو ە کرد، ەموویان، ئەو ەیان لەبیر بچیتەو ە کە من
 پالەوانم! بە ەموو لایەک، وایانکرد ناودار بـم، خەلک
 ەەر بۆ دیتنم دەهاتن... نەک تەنیا لە شارەکەى خۆم،
 لە شارەکانى تری ولات، لە ەموو جیهان، دەهاتن،
 رۆژنامەنووسى زۆر هاتن، وینەگر، ەوالنئىرى
 ئارانسەکان، ئاخافتنيان لەگەل کردم، وینەیان گرتـم، ەەر
 بە غار دەهاتن، بەپەلە بوون، وایاندەزانى گەنجینەپەکی
 بەنرخیان دۆزیووتەو. وای لیھات، دەرگاوان و پۆلیس و
 دەستەلاتدارەکان خەلکیان بۆ دیتنم قەدەغە و سنووردار
 کرد و بواری ئاخافتن و دیدار و وینەگرتنم کەم بوو...
 منیش بەو ەیان، بەم کارە، سەرسام بووم، بۆچی؟! من
 ەەر پیاو ەکەى جارنم... ەەر ئەو ەندەم ەپە، دە رۆژ لە
 دەریا بە تەنیا بوومە و ئیستاقش هاتومەتەو، تەواو،
 ئەو ەیان چی تیدایە! بەلام، ئەوان بە شتیکی تریان لە
 قەلەم دەدا، وەنەبى کەسى منى نەدیتبى، پاش ئەو،
 ەەرچۆنیک بوو، بە فیل و بە ساخته، دوو
 رۆژنامەنووس هاتن، خویان گەیاندمى، یەکەمیان سمیل
 زلیک بوو، نزیکەى پەنجا وینەى گرتـم، دوو ەمیشیان،
 خوی کردبوو دکتۆرى دەروونى و والیم بەژووری
 کەوت؟!

دایک و باوکم و پزیشکه کان و برینپیچه کان و هه نندی
 پاسه وانی تایبەت، بیجگه له وانه، کهسی تر بۆی نه بوو
 سه رم لیبدات و بمدوینی و پرسیارم لیبکات...؟!
 رۆژیکیان، پزیشکیکی گهنج، بلووزیکی سپی له بهردا
 بوو، چاویلکه له چاو، لیم هاته ژووری، ئەفسه ره کهی
 ده رگا کهم، داوای ناسنامه ی لیکرد، ئەویش گیرفانی که را
 و وتی: بمبووره، ئیمپۆ، چ به لگه نامه م هه لئه گرتووه،
 ئەویش رایپچی بو لای به پتیه بهری نه خوشخانه که، پاش
 گاڤیک گه رانه وه، ئەفسه ره که وتی، ئەم پزیشکه، بۆی
 هه به ماوه ی به ک چاره که سه عات له گه لتابیت، ئەو
 وتویری نه فسیت له گه ل ده کات، پسپۆری ده رووناسیه،
 له بۆگوتاوه ته شریفی هیناوه. به لام گومانم هه به، رهنگه
 رۆژنامه نووس بیت، واده زانم هه ر ئەوه و خۆی گوپیوه،
 منیش لیم پرسی، جه نابت، چۆن ده زانی ئەو مامۆستایه،
 رۆژنامه نووسه...! پزیشک نییه؟! له وه لامدا وتی:
 پزیشکی ده روونی وا باوه، سه ماعه ی پزیشکان
 هه لئاگریت... ئەو سه ماعه ی به ملی شوپکردۆته وه و
 گوايه پزیشکه...! به لام، زیره که و به قسه کانی خۆی

به رپوه بهری نه خوشخانه که ی قایل کرد، با یه ک چاره ی
سه عاتیک بمینیتته وه ...!

منیش بروام نه کرد پزیشک بیت! به روژنامه نووسیش
نه ده چوو، فه حسی کردم، هیچ قسه ی له گه ل نه کردم،
ویستی فیل له نه فسه ره که بکات، تا به ته نیا جیمان
بهیلئت، داوای لاپه ریه کی سپی کرد، به لام! نه فسه ره که
له و زانتر بوو، خوی نه چوو ده ری، به پولیسیکی وت،
پارچه کاغه زیکی نویسنی بو بهیننه، داوای لی کردم،
وینه ی پاپوریک بکیشم، منیش به جوانی وینه که م کیشا،
له کوتاییدا وتی: فهرموو ئیمزای له سهر بکه، دوا یی
داوای وینه ی خانوویه کی بچوکی کرد، منیش وینه که م
کیشا، دارموزیکم له گه لی کیشا، ویستی پرسیارئ بکات،
به لام نه فسه ره که، قسه کانی پی بری، نه ویش فه حسیکی
تری کردم وه و وینه که ی برد و رویشست، به لام له کانی
موله تدر او زورتر نه مایه وه .

به یسانی زوو له روژنامه ی نه ل تیمبو وینه که م
بلاو کرابوو و نیشانه یه کی له ناوه راستی پاپوره که
کردبوو، گوايه من له وی راوه ستابووم، به لام من له دوا ی
پاپوره که بووم، نه ک پیشه که ی .

به ریبورتاژدهکە ی پزیشکە روژنامەنوسەکە، هەوالی
 مەسەلەکەم چاک پەرت و بلابووە، خەلک بەگشتی لە
 مەسەلەکەم گەشتن. کە لە فرۆکەخانەی بوگوتا دابەزیم،
 سەرۆک کۆمار، یەکەم پيشوازیکەرم بوو، دەستە دەستە
 گەرە لیپرسراوان و پیاوماقولاڤان ماتبوون، سەرۆک
 ویستی، گفتی ئەوەم لێ وەرگیریت، کە دەگەریمەوه
 کاری دەریا و پلە ی ئەفسەریشم دەدەنا، کۆمپانیای
 دروستکردنی کاترۆمیری دەستی، پێنج سەد دۆلاری
 خەلاتکردم و بلوکرایەوه، کە کاترۆمیرەکە ی دەستم لەم
 گەشتە سەختەدا یەک چرکە دوا نەکەوتوو، هەروەها
 کۆمپانیای دروستکردنی پیللۆیش، دوو هەزار پیزۆسی
 دامی، وتیان، کەوشەکە ی ئەو لەو ماوەیەدا، بە قەد
 نووکە دەرزێبەک نەفرتاوه و ئەمەش نیشانە ی پتەویی و
 چاکی پیللۆوەکە یە و ناویانگی باشی کارخانەکە یە! لەگەڵ
 ئەوانەشدا، هەزار دۆلاریشم لە خاوەنی کارگە ی بنیشتی
 زارم وەرگرت و خەقی بلوککردنەوه ی هەوالەکەش لە
 تەلەفزیۆندا پێنج هەزار بیزۆسم وەرگرت، بەکورتی، ژیاڤی
 دەردەسەری و ناخۆشیم لەو دە روژە تەنیا یە، لە ترس
 و تەوژمی تاک و قوربەسەرییم، بوو سەرما یەکی زۆر
 و ناوکاری زۆرتر، بەلام؟! ئەگەر دە هەندە پارە ی ترم

بدەنى و سەد ھەندەش ناودار بىم و سەرۆك كۆمارىش
زۆرتر رىزم بگريّت، من قايل نابم و نامەوى جاريكى تر
ئەم دەردەسەرييه بيبىنم...! نامەوى... ھىچ...

بوومە پالەوان، ناو و رەنگ و دەنگم گەشتە ھەموو
سوچىكى جىھان، بەلام من مەسەلەكەم جارى ھەر بە ئاسانى
وەرگرتبوو، لەگەڵ برادەرەكانم دەچوومە سىنەما و لە
چاىخانەكاندا دادەنىشتم، زۆرىش خۆم دەرنەدەخست، ئىنجا،
رۆژانە چەندەھا نامە و پەيام و تەلەگراف و پۆستم بۆ دەھات.
خەلكى ناسياو و بىگەنە حەزىيان بە ئىدارم دەکرد، لە بىريرا
پارچە ھەلبەستىكى سىرژ و جوانيان لەسەر سەريوردەكەم
نوسىبوو و ئىمزاي سى پىت يو. قى. سى لەسەر بوو گەشتە
دەستم، لە شارى موبىلەو ھەمەيارى چاوشىنى ھاوپىم نامە و
ويىنى رازاوى بۆ دەناردم... بۆ پىرەژنىكى بەزەوق و خاوەن
ئەلبومىكى زۆر، بەسەرھاتەكەم، ھەك چۆن بۆ ئازانسەكانم
گىراپبوو، بۆ ئەویشم گىراپبوو... لە ھەمووشيان سەيرتر،
كەسانى واش ھەبوون، منيان بە گىل و شىت دەزافى، بىروليان
نەدەکرد... منىش دەپرسم...؟! ئەى ئەگەر وا نىيە، ئەم دە
رۆژە من لە كوئى بووم. لە كوئى بووم... ھا...

بەرشەلونە فەبرايەرى ۱۹۷۰

سیفی شیرزاد ھینی

لە ساڵی ۱۹۵۵ لە ھەولێر لە دایک بووم،
بەشی پوویۆیم لە ئامۆژگەیی تەکنەلۆژیای بەغدا
تەواوکردوو، ھەتا لە ولات دەرچووم، لە شارەوانی
ھەولێر بووم، لە نیوان ھەولێر و ستۆکھۆڵم دەژیم.
چاپکراوەکانم ...

۱. لە یادی سەد ساڵەیی شارەوانی ھەولێر،
۱۹۸۵ کتیی (ھەولێر) ئامادە و چاپکرد.

۲. ھەر لە شارەوانی لە ساڵی ۱۹۹۴، ۱۲
ژمارەیی پۆژنامەیی (ھەولێر) م دەرکرد.

۳. کەلاوە ... ۱۹۹۱ پێپۆرتاژ، بۆ ئوردوگاکانی
دەقەری ھەولێر.

۴. دیوہخانی فلین ... پۆژانەیی، لە ۱۹۹۹ لە
پۆژنامەیی (ئالای ئازادی) ی بلوکراییە.

۵. ھەولێر ... تا دبلن ... ۲۰۰۰ پێپۆرتاژ،
زانکۆی ئازادی بەرلین.

۶. بەغدا... بۆ ھەولیر... ۲۰۰۰ رېپورتاژ،
سوید و سلیمانی.
۷. مەملەكەتی فارگونەكان... ۲۰۰۱ رېپورتاژ،
سلیمانی.
۸. كاكە، ئەبو ئیسماعیل... ۲۰۰۱، سلیمانی.
۹. بەسەرھاتی دەریاوانیکی خنكاو ۲۰۰۱
رۆمانی گابریل مارکیز.
۱۰. ریگای دوورم بۆ ئازادی، نیلسۆن ماندىلا،
وەرگىپران. دەزگای موكریانی.
۱۱. سارد، یان گەرم (۱۲) رېپورتاژ بوو، لە
رۆژنامەى (هەوال)ى سلیمانی.
۱۲. فارگونەكان، لە دەزگای بەدرخان لە
ھەولیر ۲۰۰۵ بۆلوكرايەو.
۱۳. مەملەكەتى كەلاو، وەك نامیلکە لە
وہزارەتى پۆشنبیری لە ھەولیر بۆلوكرايەو.
۱۴. كۆریا پیناسە و میژووی كۆریای باشوور،
لە خانەى وەرگىپران لە ھەولیر ۲۰۰۷.

۱۵. ھۆلۆكۆست ... ۋەرگىپان ... سەنتەرى
نما ھەولير ۲۰۰۷.

۱۶. دوو پرىنسىسى نازدارى بىنان، ديانا و
ماساكۆ ... ھەولير دەزگاي ئاراس ۲۰۰۸.

۱۷. مارتىن لۆسەر، بەشىكە لە كتيبي
ناتوندوتيرى ۱ سەنتەرى مەسەلە ھەولير ۲۰۰۸.

۱۸. بەرەو كۆشكى ئاليزى، شىراك، رويال،
ساركۆزى ... و: خانەى ۋەرگىپان ۲۰۰۸.

۱۹. سيكس و پۆليتيك، ديويكە لە ژيانى
دبلوماتى فەرەنساي نوئ ... و: سەردەم ۲۰۰۸

۲۰. تەھا حوسين، نابىنايەكى بىنا،

ئامادەکردن .. دۆسيەيەك لە گوڧارى نما ۲۰۰۸

۲۱. ۹۵۵ دەقە لە گەل شيركۆ بيكەس ديمانە

... دەزگاي نما ۲۰۰۸

۲۲. دۆلار لە ئەمريكا، دوو بابەتى ئابووريە

... و: دەزگاي ئاراس ۲۰۰۸

۲۳. مەجبۇر، سەربردە و رېپورتاژە ...

سليمانى ۲۰۰۸

۲۴. من رۆژنامە نووسم، جاسوس نيم ...

وەرگىپان خانەى وەرگىپان سليمانى ۲۰۰۹

۲۵. مۆساد .. وەرگىپان ... لە بىلوكراوكانى

ئاويز چ ۱ و ۲ و ۳ ھەوليز ۲۰۰۹، ۲۰۱۰

۲۶. دانپيدانەكانى حاجى پاولو ... لە

بىلوكراوكانى ئاويز ھەوليز ۲۰۰۹

۲۷. ترينە خيراىەكى خورهەلات ... وەرگىپان

دەزگای موكرىانى ۲۰۰۹

۲۸. نهينيهكانى سندووقە رەشەكە ...

وەرگىپان وەزارەتى رۆشنبىرى ۲۰۰۹

۲۹. كاكە ئەبو خەلیل ... بەسەرھات ...

رەخنەى چاوديز سليمانى ۲۰۰۹

۳۰. برادەرە جوانەكە ... رەشىد ەداتى ...

دەزگای ئاراس وەرگىپان ۲۰۰۹

۳۱. سارا پالین ... ژنیکه دەرچوو له
نهریته کان .. وەرگیږان دەرگای ئاراس ۲۰۱۰
۳۲. دهرسه لات و نه خوشی ... وەرگیږان
خانه ی وەرگیږان سلیمانی ۲۰۱۰
۳۳. سیاسه تی دل ... وەرگیږان دەرگای
ئاراس ۲۰۱۰
۳۴. جیهان له دیدی کۆشنیر ... وەرگیږان
دەرگای نما ۲۰۱۰
۳۵. سیقییه کان ۱ ... وهراره تی روشنبیری،
کۆمه له دیداریکه ۲۰۰۲ _ ۲۰۰۹
۳۶. گهشتیک به ره و ئهروپای نوێ ...
دەرگای ئاراس، وەرگیږان ۲۰۱۰
۳۷. حیکایه ته کانی غه در و خوین ...
وهرگیږان، خانه ی وەرگیږان سلیمانی ۲۰۱۰
۳۸. چیرۆکیک له خوشه ویستی و تاریکی،
وهرگیږان ئاویر ۲۰۱۱ هه ولیر

۳۹. تووتنه وانه که ... رۆمان، وەرگیڤان، ئاویڤ

۲۰۱۱ ھەولیر

۴۰. ئەستیرە سەرگەردانە که ... رۆمان

وەرگیڤان، ئاویڤ ۲۰۱۱ ھەولیر

۴۱. دەر بازبۆن ... وەرگیڤان دەزگای ئاراس

۲۰۱۱

۴۲. مافیا دەولەتی سامان و خویندەزگای

ئاراس ۲۰۱۱

۴۳. سیقییەکان ۲ کۆمەڵیک راز و دیمانە

وەرگیڤان وەزارەتی رۆشنایی ۲۰۱۱

۴۴. کازیو، ژنەکی ناو فەیسبۆک، نۆقلایت

دەزگای نما ۲۰۱۱

۴۵. غاندی، چیرۆکی ئەزمۆنەکانم لەگەڵ

حەقیقەتدا چ، ۱، ۲، ۳ ئاویڤ ۲۰۱۱، ۲۰۱۳

۴۶. سەگەکان لە ریگا، رۆمان ... وەرگیڤان

ئاویڤ ۲۰۱۱

۴۷. غاردان بەدوای گورگەکاندا، رۆمان،

وەرگىران، ئاۋىر ۲۰۱۲

۴۸. سىقىيەكان ۳ كۆمەلە راز و دىمانەيە

وہزارەتى رۆشنىبىرى ۲۰۱۲

۴۹. دەسەلاتى دوو ژن ... ئىليزابىتى دووہم و

ئەنجىلا مىرکل، بەدرخان ۲۰۱۲

۵۰. چراکانى ئۆرشەلىم، وەرگىران رۆمان،

ئاۋىر ۲۰۱۲

۵۱. شۆرشەكانى جىهان ئامادەکردن، ئاۋىر

۲۰۱۳

۵۲. ھەولير، ئىبنى مەستەوفى، رۆمان

مەلبەندى گشتى نووسەران ۲۰۱۳

۵۳. ھەولير، سىتاقان، رۆمان خانەى

ئەربىل ۲۰۱۳

۵۴. گىلە، دۆستويىفسكى، وەرگىران رۆمان

ئاۋىر ۲۰۱۳

۵۵. زىستانى خىزانەكە، ۋەرگىپران رۇمان

خانەى ۋەرگىپران سلىمانى ۲۰۱۳

۵۶. كەسايەتە مەزنەكانى جىهان، دەرگاى نما

۵۷. سىقىيەكان ۴ كۆمەلە راز و دىمانەيە

ۋەزارەتى رۆشنىبىرى ۲۰۱۳

۵۸. رېئىسانسى ئەۋروپا... مېژوو، ۋەرگىپران

ئاۋىر ۲۰۱۳

۵۹. چركەساتى حىكمەت. فەلەكەدىن كاكەيى

ۋەرگىپران ۋەزارەتى رۆشنىبىرى ۲۰۱۴

ئامادەى چاپە :

۱. پايزە سال... تۆمارى رووداۋەكان...

۲۰۰۹

۲. گەرمىن و كوستان... يادەۋەرى و

سەفەرەكانم

۳. حەرىمەكانى سولتانى عوسمانى...

ئامادەكراۋە

۴. ھەلا جیات، ھەلەكە دین كاكەیی ...

وەرگیڭرەن

۵. كلئیسە لە مەملەكەتی ئورشەلیم ...

وەرگیڭرەن

۶. ھەولیر تەعجیل ... رۆمان بەرگی ۳

۷. باخچەکانی پاشا ... وەرگیڭرەن

۸. سەربازکانی سالامینا ... وەرگیڭرەن

۹. بۆ ئامیزیکى بۆنى تۆ... وەرگیڭرەن

۱۰. سیڤییه‌كان بەشی ۵ ئامادەکردن.

نرخى 3000 دیناره

دمزگای چینی بو چاپ و بلاوکردنه وه
ههولیر ۲۰۱۵